

2024-3

15. novembari 2024

All. nr./brevnr.:

2023-104-0046-14

Sull./sagsbeh.: MS/HH/kl

**Kommune Kujalliup siusinaartumik
sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarnermi piffissaq suliap
suliarineqarneranut atugaa isorisarialik**

Ombudsmandi 6. september 2023-mi innutaasumit (matuma kingorna Amik taaneqartartussamik) siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerumalluni qinnuteqaatimi Kommune Kujallermit (matuma kingorna kommune) piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq pillugu naammagittaalliummik tigusaqarpoq.

A 17. december 2018-imi, 25. april 2019-imi aamma 13. april 2023-imi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutinik qinnuteqarpoq.

Kommuni 28. juni 2024-mi aalajangiivoq, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaat itigartitsissutigalugu.

Kommunip ukiut tallimat sinnerlugit piffisap suliap suliarineranut atugaa ombudsmandimit isorisassarujussuartut isigineqarpoq.

Tassunga atatillugu ombudsmandimit ilaatigut pingaartinneqarpoq, piffissani sivisuuni arlalinni suliamik suliarinnissimanermi suliamut siuariaataasumik iliuuseqarsimanginnera.

Ombudsmandip suliamik misissuineranut atatillugu ombudsmandimit maluginiarneqarpoq, kommune 2008-mit 2016 tikillugu suliamut allagaatinik pigisaqanngitsoq.

Kommunimit ombudsmandimut oqaatigineqarpoq, piffiit ilaanni suliap sularineqarnerani sullissisoq innuttaasunut kiffartuussivimmi allakkanut immikkoortiterivimmi nakorsap oqaaseqaataanik nalunaarsorneqarsimanngitsunik arlalinnik nassaarsimasoq.

Kommunip 2008-mit 2016-ip tungaanut suliambut allagaatinik pigisaqannginnera aammalu pisussaaffittut nalunaarsuisimannginnera ombudmandimit ataatsimut isigalugu isorisarialittut isumaqarfigineqarpoq.

Ataatasimut isigalugu 2008-mit 2016-ip tungaanut suliambi allaggaatit kommunimit pigineqannginneri aammalu suliambi allagaatit arlallit piffissaq eqqorlugu kommunimit nalunaarsorneqarsimannginnerat ombudsmandimit isorisarialittut isumaqarfigineqarpoq.

Taamatuttaaq ombudsmandi isumaqarpoq, pitsaasumik nalunaarsueriaatsimik imaluunniit nalunaarsuisarnermi periutsumik, kommunip iluani suliambik sularineqarnermi torersumik ataatsimullu tamanik isiginniffiusinnaasumik kommune peqanngitsoq, taamaalilluni suliambut allagaatit pingaarutillit pisariitsumik ingerlaannaq kinaassusersillugit kommunimit nassaareriaannaqqullugit.

Tassunga atatillugu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, ombudsmandip nalilermagu, kommunip nalunaarsuisarnermi periuseq atugaa, suliambik sularinnittarnermi piffissamik sivitsorsaaqataasartoq.

Naggataatigut aamma ombudsmandi naliliivoq, allagaaqarfeqarnermi malittarisassat kommunimit malinneqarsimanngitsut. Tamanna ombudsmandimit ajuusaarnartutut isigineqarpoq, soorlu aamma suliambik tammartoqarsimanera ombudsmandimit uggornartorujussuartut isigineqartoq.

(Oqaaseqaat 15. november 2024, j.nr. 2023-104-0046)

Oqaaseqaatigisara:

1. Suna misissorpara?

1.1. Suliamik suliaqarninni aalajangerpunga [A]-p 17. december 2018-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataa kommunimit piffissap suliamik suliarineqarneranut atorneqartup sivisuallaarnera, kommunillu 28. juni 2024-mi aalajangiinermini siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatip itigartitsissutigineqarnera isummerfiginiarlugu.

Tamatuma saniatigut nalunaarsukkanik allattuinermi periaaserineqartartut, kommunimit maleruarneqarsimanerat isummerfigaara.

Naggataatigullu piffissami 2008-mit 2016-ip tungaanut allagaateqarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 3. juni 2015-meersumi (matuma kingorna Allagaateqarneq pillugu inatsit) §§ 5 aamma 6 kommunimit qanoq malineqarsimanerat isummerfigaara.

Oqaatigissavara, oqaaseqaammi uani pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsisartut inatsisaat nr. 3, 13. juni 1994-meersumi (matuma kingorna pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsit) § 6 imm. 1-mi allattuisussaataaernermit malittarisassap kommunimit qanoq maleruarneqarsimanagera isummerfiginnginnakku.

Innersuutigaara Inatsisartut inatsisaanni nr. 17, 1. juni 2017-imeersumi § 14, imm. 1-mi, tassa ombudsmandi naammagittaalliut misissuinermit aallartitsinermit pissutigissallugu naammannersoq ombudsmandip aalajangissavaa.

1.2. Qallunaat Nunaanni inatsisilerineq pillugu atuakkiaasimasut Folketingillu Ombudsmandiata periaasia oqaaseqaatinni arlalitsigut aallaavigisarpakka, annerusumik ajornartorsiummut assingusumik siornatigut suliaqarnissannut periarfissaqarsimannginnama. Tamassumunnga peqqutaavoq, Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tungaviusup Qallunaat Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tungaviusooq pingaarnerusutigut assigimmagu. Paasinninnera naapertorlugu

Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngaviusup Qallunaat Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngaviusut assigiinngissutigisai ersersittassavakka.

Oqaaseqaatiga imatut tulleriinnilerneqarpoq:

- Imm. 2. Suliaq naatsumik
- Imm. 3. Inatsisitigut tunngavissat
- Imm. 4. Kommune qanoq isumaqarpa
- Imm. 5. Uanga naliliinera

Oqaatigissavara, suliap ingerlasimanerata allaaserineqarnera oqaaseqaammut tapiussammat.

2. Suliaq pillugu naatsumik

[A]-p sulisuma ilaanik 6. juni 2023-mi oqaloqateqarnermini oqaatigivaa, 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutinik qinnuteqarsimalluni, maannamullu aalajangiussamik suli tigusaqarsimanani.

Kommunimit uannut oqaatigineqarpoq, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaammik 2008-meersumik peqaratik. Taamatuttaaq kommunimit oqaatigineqarpoq, kommunimit ersarissumik oqaatigineqarsinnaangimmat, 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaat tunngavigalugu aalajangiisoqarsimangersoq.

22. september 2014-mi aamma 15. februar 2016-mi [A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaqqippoq. Kommune 28. september 2016-mi aalajangiivoq, [A]-lu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaanik qinnuteqaatiminik itigartillugu.

17. december 2018-mi aamma 25. april 2019-mi [A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni kommunimut qinnuteqaqqippoq. Qinnuteqaatit taakkua tiguneqarmata kommune nakorsap oqaaseqaataannik piniarpoq.

19. august 2019-mi Majoraq kommunimut ilisimatitsivoq, [A] suliffimmik misiliitinneqarsimanngitsoq, [A]-mut naleqquttumik suliffimmik nassaartoqarsinnaanngimmat.

7. oktober 2019-mi [A] kommunimit oqaloqatigineqarpoq, tassani sullissisumiit oqaatigineqarluni, kommunip naliliinerigaa, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik innersuussisoqassanngitsoq.

29. november 2019-mi [A] siusinaartumik sulisinaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaat pillugu 29. november 2019-mi kommunip ataatsimeeqatiginissaanut takkutinngilaq.

9. januar 2020-mi [A] kommunimit ataatsimeeqatigineqarpoq. Suliami allagaatinit takuneqarsinnaavoq, ilaatigut [A] nappaatimi ingerlanera pillugu itisiliisoq, siusinnerusukkut suliffigisimasaminik ilisimatitsisoq aammalu 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatini innersuullugu.

15. maj 2020-mi [A] siusinnaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatini pillugu kommunimik ataatsimeeqateqartussaalluni takkutinngilaq.

10. august 2020-mi kommune [A]-mik ataatsimeeqateqarpoq. Kommunimit uannut oqaatigineqarpoq, ataatsimiinneq taanna pillugu kommune imaqarniliorsimanngitsoq. Nalunaarsuiffinnili allattukkani erserpoq, ataatsimiinnermi tassani [A] ilisimatinneqarsimasoq, nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik piniartoqassasoq, tassa siulianeersoq nutaanngilisimammat. Kommune 10. august 2020-mi nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik tigusaqartpoq.

25. august 2020-mi [A] piginnaasaminik misissuinissami immersugassamik immersuivoq kommunimiillu suliaq Majoriamut nassiunneqarluni.

Majoriamiit 4. september 2020-imi kommunimut oqaatigineqarpoq, [A] suliffimmik misiliinissamut peqataarusunngitsoq.

16. april 2021-mi kommune [A]-mik ataatsimeeqatiginnippoq. Suliami allagaatinit erserpoq, oqaloqatigiinnermi tassani [A]-mit oqaatigineqartoq, nappaatiminut atatillugu nuummut misissortikkiartortussaalluni. Sullissisumiit [A] kaammattorneqarpoq nappaatini pillugu nakorsap oqaaseqaataanik noqqaassuteqaqqullugu.

[A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatini pillugu 22. marts 2022-mi aamma 19. april 2022-mi kommunip ataatsimeeqatiginissaanut takkutinngilaq.

3. juni 2022-mi kommune [A]-mik ataatsimeeqateqarpoq. Suliami allagaatinit erserpoq, oqaloqatigiinnermi tassani sullissisoq suliami siunniussaminik suliap ingerlariaqqinnissaanik nassuiaasoq, tassanilu oqaatigalugu suliap saqqummiunneqarnissaa suliaqartoqassasoq.

9. december 2022-mi [A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatimi ataatsimiissutigiginissaanut kommunimut takkutinngilaq.

[A] allaffeqarfiup pisortaanit kaammattorneqarnermigut siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaammik 13. april 2023-mi tunniussivoq.

Majoriaq 23. august 2023-mi kommunimut nalunaaruteqarpoq, suliffimmik naleqquttumik [A] nassaassunneqarsinnaanngitsoq, taamaalillunilu nammineer-sinnaalersaanissaq pingaaruteqanngitsoq.

6. september 2023-mi [A] kommunimit piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartup siviluallaarnera pillugu uannut naammagittaalliuteqarpoq.

5. oktober 2023-mi suliamik sullissisoq innutaasunut kiffartuussiviup allakkanut immikoortiteriviani nakorsap oqaaseqaataanik arlalinnik nassaarpoq, tassunga ilaalluni nakorsap oqaaseqaataa 4. maj 2023-meersoq.

19. oktober 2023-mi kommune [A]-mik ataatsimeeqateqarpoq, tassanilu nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik piniarnissamut [A] akuersilluni.

26. oktober 2023-mi kommune [A]-mik ataatsimeeqateqarpoq, tassani sullissisumit oqaatigineqarluni Majoriamut suliaq ingerlatinneqassasoq, aammalu [A] sulinermik misiliinissamut aggersarneqarumaartoq.

30. oktober 2023-mi [A]-mit piginnaasanik naliliinissami immersukkamik kommune tigusaqarpoq.

23. november 2023-mi siunaarluni suliunnaarnersiuteqalerniarluni qinuteqqataa pillugu kommunimik ataatsimeeqateqarpoq.

27. november 2023-mi kommune nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik noqqaassuteqarpoq.

5. december 2023-mi [A] kommunimi oqaloqateqarnissaminut takkutinngilaq. Kommunimit uannut oqaatigineqarpoq, [A] sullissisumit arlaleriarluni attaviginiarneqartarsimagaluartoq, iluatsinngitsumilli.

19. februar 2024-mi kommune [A]-mik ataatsimeeqateqarpoq, tassani [A] apeqquteqarpoq qaqugu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutinik tigusinissani naatsorsuutigisinnaanerini. Ataatsimiinneq aallaavigalugu allattukkanut nalunaarsuutinit takuneqarsinnaavoq, sullissisup ilaatigut [A]-mut siusinaartumik suliunnaarnersiuteqalerniarnermi piumasaqaatit pillugit nassuiaanneqarsimasoq.

Suliamut allagaatinit erserpoq, kommune 14. marts 2024-mi aamma 10. april 2023-mi nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik piniarsimasoq. Kommunimit nakorsap oqaaseqaataa 19. april 2024-mi tiguneqarpoq.

23. april 2024-mi Majoriamiit kommunimut oqaatigineqarpoq, [A] aatsaat pilatsereerpat sulinermik misiliineq ingerlanneqarsinnaasoq, tassa piffimmi tassani [A]-p sulisinnaassusianik naliliineq eqqoqqissaartumik

tikkuussinaviangimmat. Majoriamiittaaq innersuussutigineqarpoq, katsorsaanissami periarfissat tamakkerlugit suli atorneqarsimangitsut, taamaattumillu [A]-p sulisinnaassusia ataavartumik apparsimanani.

Kommune 30. maj 2024-mi [A]-mik ataatsimeeqateqarpoq. Oqaloqatigiinneq taanna tunngavigalugu allattukkanut nalunaarusiami takuneqarsinnaavoq, [A] kommunimit ilisimatinneqarsimasoq [A]-p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaanut tunngavissaqanngitsoq.

12. juni 2024-mi itigartitsissuteqarniarneq pillugu, kommunimit [A]-mut tusarniaassutigineqarluni nassiunneqarsimasoq.

28. juni 2024-mi kommune siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqarniarluni qinnuteqqaatip itigartitsissutigineqarneranik aalajangiivoq, tassani kommunimit innersuutigineqarluni, [A]-p sulisinnaassusia ima apparsimatigisimatigingimmat, allaat imminut pilersuleqqinnissaminut nalinginnaasumillu suliffeqarfimmi sulileqqissinnaanani.

3. Inatsisitigut tunngavigineqartoq

3.1. Piffissaq suliap sularineqarneranut atorneqartoq

3.1.1. Nalinginnaasut

Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 40, 9. december 2015-meersumi (matuma kingorna siusinaartumik pensionisiat pillugit inatsit) kingusinnerusukkut allanngortinneqartumi imaluunniit siusinaartumik pensionisiat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 15, 30. juni 2016-meersumi (matuma kingorna siusinaartumik pensionisiat pillugit nalunaarut) malittarisassanik, kommuni siusinaartumik pensionisiat pillugit qanoq pilertortigisumik aalajangiinissaanik malittarisassiortoqarsimangilaq.

Taamatullu pisortani oqartussaasup suliap sularineqarnissaani sivilissusuliinermik malittarisassanik nalinginnaasunik aamma soqanngilaq. Taamaattorli Ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup malitsigivaa, suliap sapinngisamik piaartumik akisussaassuseqartumillu sularineqartariaqarnerat.

Tamanna ilaatigut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat inatsiseqartitsinikkut allattoqarfianiit Suliassat suliarineqartarnerat pillugu ilitsersuummi, december 1994-mi saqqummertumi imm. 199 aamma 204-mi nassuiarneqarpoq.

“**199.** Suliassat tamarmik pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartut soorunami sapinngisamik pisariitsumik, sukkasuumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu suliarineqartarnissaannik piunasaqaat pingaartumik atuuppoq suliassanut inuit ataasiakkaat imaluunniit namminersorlutik ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. attuumassuteqarfigisaanni.

[...]

204. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit suliassat qanoq sivilutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu nalinginnaasunik aalajangersagartaqanngilaq. Tamatumunnga ilaatigut tunuliaqutaavoq suliassat pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartut assigiinneqimmata assigiinngitsunillu annertussuseqartarlutik, taamaatumik inatsisikkut pisortat ingerlatsiviini qanoq sivilutigisumik suliarineqartarnissaasa aalajangersimasunik maleruagassiornissaat ajornarlunnartussaalluni, tassa eqqartuussivinni ajornarpallaanngitsumik atortinniarneqarsinnaasunik.

Kisiannili Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatigisartagai tunngavigalugit nalinginnaasumik ingerlatsinermi ileqqut kusanartut malinniarneqarnissaanni suliassat qanoq sivilutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu tunngavigineqarsinnaasunik suliassat suliarineqartarnissaasa aaqqissugaasarnissaat pillugu maleruagassaqaartitsisoqarpoq, matumani ataani suliambut tunngassuteqartup suliap qanoq sivilutigisumik suliarineqassanganneqarneranik ilisimatinneqartarnissaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Ombudsmandip aammattaaq aalajangikkat ilaanni tikkuavivigisarsimavaa suliap sivilutisumik aalajangiivigineqaratik uninngatinneqartarnissaat pinaveersaartinniarlugu kiisalu puigortoorneqarlutik aalajangiivigineqanngitsoortarnissaat pinaveersaartinniarlugu oqartussaasut *naammattumik atorsinnaalluartunik suliap uterfigineqartarnissaannut allattuiffiliortarnissaat.*”

Tassa suliap sapinngisamik pilertornerpaamik illersorneqarsinnaasumillu suliarineqartarnissaannik oqarnermi, sunarpiaq pineqarnersoq suliampiit suliambut aalajangerniarneqartariaqartassaaq.

Siusinaartumik pensionit pillugit nalunaarusiami § 15-mi ima ersersitsisoqarpoq:

“§ 15. Siusinaartumik pensionisiani qinnuteqarnermi qinnuteqartoq suliassap suliarineqarnerani peqataanissaminut paasissutissiinissaminullu pisussaataaavoq. Qinnuteqartoq ataatsimiinnerni, qulaajaanermi piginnaanngorsaaqqinnermilu peqataanissaminut aammattaaq pisussaataaavoq.

Imm. 2. Qinnuteqartoq suliassap suliarineqarnerani peqataanngippat paasissutissiinngippallu, tamannalu sumilluunniit patsiseqarsimangippat,

kommunalbestyrtelsi uppernarsaatissat pigineqartut tunngavigalugit
aalajangiissaaq. Siusinaartumik pensionisiaqalersitsinissamut piunasaqaatit
naammassineqarsimanngitsutut isigineqarsinnaappata itigartitsilluni
aalajangiisoqassaaq.”

Taamaalilluni siusinnaartumik pensionisiat pillugit namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaani § 15-ip imm. 1-ani ersarissumik allaqqavoq, siusinaartumik pensionisianik qinnuteqarnermi qinnuteqartoq suliassap sularineqarnerani peqataanissaminut pisussaatitaavoq. Imaappooq, qinnuteqartoq ataatsimiinerni, qulaajaanermi piginnaangorsaqqiinnermilu peqataanissaminut pisussaatitaavoq.

Qinnuteqartoq – sumilluunniit patsiseqanngitsumik - suliassap sularineqarnerani peqataanngippat paasissutissiinngippallu paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisoqassaaq. Tamanna siusinaartumik pensionit pillugit nalunaarusiami § 15-ip imm. 2-ata malitsigivaa.

Suliap pisariaqassusiatigut pilertortumik sularineqartarneranut ilaatigut suliap pissusia, pisortat sulianut assingusunut nalinginnaasumik piffissaq suliamik sularinneranut atorneqartoq, suliap pisariussusia, suliamek ataavartumik suliaqarneq, kiisalu suliamek paasissutissiinissamut suliap sularineqarneranut piffissamik atuineq, kiisalu suliap piffissaajarnartumik siuariaateqarnissaanut qulaajaanissami suliaqartoqassanersoq apeqqutaassapput.

3.1.2. Kommuni innutaasunik suleqateqarnera

Oqartussaasup suliamek sapinngisamik pilertortumik suliaqarnissaani, ajornanngiffiatigut akisussaassuseqartumillu, ilaannikkut apeqqutaasarpoq pisortap innutaasumik suleqatiginninnera.

Suliani, innutaasup qinnuteqaataa aallaavigalugu sularalugu aallartinneqartuni, nalinginnaasumik innutaasoq paasissutissanik tunniusserusussuseqartarpoq. Tassani amerlanertigut innutaasup kommunimek ataatsimeeqateqarnissaanik piunasaqaatitaqartarpoq, paasissutissanik eqqortunik paasissutissiinissaa imaluunniit paasissutissanik eqqortunik aallernissamut akuersissuteqarnissaa naatsorsuutigineqarluni.

Suliami paasissutissat pisariaqartitat pissarsiarineqanngippata, paasissutissat amigaatigineqartut innersuussutigalugit itigartitsineq pillugu nalunaarutigineqassaaq imaluunniit qinnuteqartoq, paasissutissat pigitinnagit suliaq naammassineqarsinnaanngitsoq innersuussutigineqarluni nalunaarfigineqarsinnaavoq. Imaappoq, oqartussaasoq innutaasumut nalunaaruteqassaaq, suliap ingerlanneqarnerata suliarineqarnerani innuttaasup piumasaqaataanik ilaliinnginnermik nassataqarsinnaasoq, innutaasoq suliami paasissutissiinermut peqataanngippat.

Suliap ingerlanneqarnerani ilaliinnginnermik sunniutilimmik oqaatigineqartartumik pisoqarsimanissaani imatut pisoqarsimasussaavoq, pisortap innuttaasumut erseqqissaatigisimassallugu, paasissutissat suut pisortanit pisariaqartinneqarnerisut, aamma pisortanit innuttaasumut oqaatigineqarsimassapput paasissutissat qanoq ilillugit pissarsiarineqarsinnaanersut. Taamatullu aamma pisortat oqartussaataanit innuttaasumut erseqqissaatigineqarsimasariaqarpoq, suliami paasissutissanut innuttaasup peqataannginnerata kingunerisinnaammagu pisortanit innuttaasup qinnuteqaataa akuersarneqarsinnaassanngitsutut.

Siusinnerusukkut oqaaseqarfigereernikuuara, kommunip inatsisitigut naqissusikkamik qanoq iliortussaataitanera suliami, innuttaasoq qitornami ikiorsiiffigineqarnissaanik qinnuteqarsimappat – aamma qanorluunniit kommunip angajoqqaatullu oqartussaassusillip akornanni suleqatigiinneq pitsaanngitsigaluarpat. Oqaaseqaatiga 2022-4 innersuussutigaaara.

3.1.3. Ombudsmandip periaasianit assersuutit

Oqaaseqaatinni 2023-1-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisuteqalerniarluni qinnuteqaammik kommunimit piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq, suliallu suliarineqarnera akuerineqarsinnaanngitsutut isummerfigaara. Suliap, suliamik suliarinniffiunngitsumik pingasoriarluni uninngatiinnarneqarsimanera pingaartipparput, qaammatini 27-ni, qaammatini qulini aamma qaammatini arfineq marlunni, kiisalu aamma ataatsimut isigalugu katillugit ukiut tallimat sinnerlugit paamaarunneqarsimanera. Oqaaseqaat nittartakkanniipoq.

Oqaaseqaatinni 2023-4-mi innuttaasup siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiu-teqalerniarluni qinnuteqaataa kommunip arlaleriarluni puigortarsimavaa. Isori-sarialerujussuartut isummerfigivara suliaq attorneqarani ukiut pingasut sinnerlugit uninngaatiinnarneqarsimammat, aatsaallu innuttaasoq nukingisaa-ruteqaraangat suliap uninngatiinnarneqarnera malugineqartarluni. Ukiut sisamat sinnerlugit suliap suliarineqarsimanera isornartorujussuartut isumaqarfigaara. Oqaaseqaat nittartakkanniippoq.

Suliani allani arlalinni pisortat piffissaq suliap suliarineqarneranut atugaat pillugu oqaaseqartarpunga. Ilaatigut innersuussutigaakka suliat 2011-mi nalunaarusianni naqitat, imm. 5.7.1., aamma 2005-imi nalunaarusianni, qupp. 61 quppernerillu tulliuuttut (kalaallisvani). Kingulleq innersuussutinik imaqarpoq ombudsmandeqarfimmi qangali periaasiusunik.

Aamma innersuussutigaakka suliat 2018-3, 2019-2, aamma 2020-1, nittartakkanni tamanut saqqummiunneqarnikut.

Aamma pisortanut ilitsersuut/myndighedsguide imm. 2 innersuussutigaara, taanna nittartakkanniippoq.

Inatsisitigut atuakkiat qallunaatut aamma innersuussutigaakka, ilaatigut Niels Fenger il.il. Forvaltningsret (2018), qupp. 688 quppernerillu tulliuuttut., Sten Bønsing, Almindelig Forvaltningsret, sisamassaanik naqinnera (2018), qupp. 247 tullialu. aamma Jon Andersen, Forvaltningsret – Sagsbehandling, Hjemmel, Prøvelse, 9-saanik naqitaq (2017) qupp. 271.

3.2. Nalunaarsuiffinnut allattuisarneq,

Suliami aalajangersimasumi suliap siuariaataanik aqqissuusaamik pisortat nalunaarsuiffiinnut allattuisoqartarpoq.

Suliat suliarineqartarnerat pillugu inatsit piumasaqaammik imaqanngilaq, pisortat oqartussaataat nalunaarsuilluni allattuissanersoq. Nalunaarsuillunili allattuisusnaanermi malittarisassat ingerlatsinermi pissuserissaarnissami periaasiusup malitsigivai.

Aaqqissuussaasumik nalunaarsuilluni allatuisarneq kinguneqarluartoq, aamma nalunaarsuilluni allattuisarnermi pitsaasumik periuseq siunertaqarpoq arlalinnik, aammalu sorpassuartigut pisortat ingerlatsinermi malittarisassanik malinninnissaannut tunngaviusarluni.

Nalunaarsuiffinni allattuisarnikkut ilaatigut qulakkerneqartarpoq, pisortanit suliamik tamakkiisumik killiffinnik ilisimaninnermik, taamaalilluni sullissisut ataasiakkaat eqqaamannissinnaanerat isumalluutigineqassanani. Aaqqissuussaamik nalunaarsuilluni allattuilluarnikkut aamma, allatuisarnermik periuseqarnikkut pisortanit pisortat aalajangiinerisa imarisaanik nalornisoqartillugu uppernarsaatitut atorneqarsinnaapput, aamma allakkat il.il. nassiunneqarsimasut tiguneqarsimasulluunniit uppernarsarnissaannut.

Aaqqissuussamik nalunaarsuilluni allatuisarfik kinguneqarluartoq aamma, allattueriaaseq pitsaasoq qulakkeerinnissapput, pisortat oqartussaataasa pilertortumik kinguneqarluartumillu suliami allagaatit atorneqartussat suussusersillugillu nassaarinissaannut aammalu, pinngitsoortitsissutaassalluni suliap puigorneqartoornissaa, taamaalillunilu suliarinngitsoorneqarluni.

Pisortanit qulakkeerneqartariaqarpoq, allagaatit tiguneqartut, nassiunneqartut imaluunniit, oqartussamit pilersinneqartut suliap suliarineranut atatillugu nalunaarsorneqartassasut, isumaqartoqarpat imaluunniit nalilerneqarpat suliap suliarinerani sulialluunniit aalajangiiffigineqarnissaani pingaaruteqassasoq.

Assersuutigalugu innuttaasumit qinnuteqaataasinnaavoq naammagittaalliulluunniit imaluunniit, suliffeqarfiup aamma pisortanit akissut, illua´tungiusumik tusarniaaneq imaluunniit, pisortamut allamut tusarniaaneq. Aamma allakiaasinnaavoq nukingisaarut kingornalu suliami pineqartumit saaffiginnissut. Allagaatit suliami tunngaviusumik piviusunik paasissutissat imaluunniit allanit sammisaq pillugu naliliinerit suliamut pingaarutillit nalunaarsorlugit allattortariallit.

Allakkat isertut anisullugu sapinngisamik piaartumik nalunaarsorlugit allatorneqallaqunarput, imaappoq tigunerini imaluunniit nassuinneqarnerini.

Nalunaarsuilluni allattuineq kingusinnerusukkut pisinnaavoq sullissisoq peqanngippat, soorlu sulinngiffeqarnermi, napparsimanermi pikkorissaqataa-nermi, sulinermut atatillugu angalanermi il.il.

Suliami oqaatiginikuuara, eqqortumik nalunaarsuilluni allattuineq amerlasuutigut tunngaviusartog, pisortat kinguneqarluartumik eqqaamassutissanik aaqqissuusaqarneratigut. Aamma oqaatigaara kinguneqarluartumik eqqaamassutissanik aaqqissuussap qulakkeertaraa suliap puigorneqannginnissaa. Suliami aalajangersimasumi naliliivunga nalunaarsuilluni allattuisarnermi kukkunerup kingunerisimagaa, piffissap suliap suliarineqarneranut atorpeqartup sivisunerujussuanngorneranik. Tassani innersuussutigaa oqaaseqaatiga 2020-1.

Suliami allami pisortat oqartussaataannit, aamma tassanga suliat arlallit misissorpakka. Suliat ilaanni nassaaraakka, allagaatit pingaarutillit arlaleriartumik sulianiinngitsut, tassaniittussaasorinartut. Assersuutigalugu paasissutissat siusinaartumik sulisinnaajunnaarsiuteqalernissamut suliaq, meervissartaarniarluni suliamiilluni, immikkut pilersinneqarsimasog. Ilaatigut oqaatigaara, nalunaarsuilluni allattuisarnermik sungiussisimannginnerup kingunerisinnaagaa pisortap suliami aalajangersimasumi nalusarmagu aalajangiisoqarsimanersog, imaluunniit suliaq suliarineqarsimanersog, tassami suliani pineqartuni allagaatit amigartarmata, imaluunniit suliat pineqartut pilersinneqarsimasaratik. Innersuussutigaa suliaq 2008-3.10.

Suliami allami oqaatigaara:

”Ingerlatsiviup ilumini pissutsinik torersuutitsinera sulianillu suliarinneriaatsinik suliat qanoq ilisukkulluunniit nanineqarsinnaanerannik qulakkeerinnittunik peqarnera ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut ilaavoq.

Mappi suliami allagaatinik imalik tammarpat oqartussaasup tamanna malugiguniuk suliap ujarneqarnissaa suliniutigisariaqarpaa, imaluunniit tamanna ajornanngippat suliap pilerseqqinniarneqarnissaa suliniutigisariaqarlugu.

Mappi suliami allagaatinik imalik tammarpat qanoq iliuuseqartoqarnissaata isummerfigineqarnissaa ingerlatsivimmi oqartussaasup pineqartup akisussaaf-figaa.”

Oqaaseqaat 2005-07.1 innersuussutigaa.

Ullumikkut pisortat amerlanerit elektroniskiusumik arlaatigut nalunaarsuilluni allattuiffimmik peqarput. Aalajangiisuunngilarli pisortat oqartussaataasa allagaatinik namminneq nalunaarsuillutik allattuinerikkut imaluunniit elektroniskimik ingerlanneraat. Aalajangiisuusoq tassaavoq, pisortat ataasiakkat tamarmik nalunaarsuinermi allattuiffimmik aaqqissuussamik peqarnissaat, tassa pisortat suliat ataasiakkaarlugit allagaatillu kingusinnerusukkut nassaareriaannanngorlugit ittujaarsuiffeqartinnissaat.

Pisortaq nammineq allattukkanik imaluunniit nalunaarsuiffimmik allattuiffimmik elektroniskiusumik peqaraluarpuunniit, soorngunami aaqqissuussap kinguneqarluartumik atornerqarnera, pisortani sulisut ilumut aaqqissuussaq malinneraat, assigiimmik atorneraat aamma pinngitsoorani allatueriaaseqartitsinermi apeqqutaavoq. Taamaattumik tamakkiisumik aalajangiisuuvoq, aaqqissuussamik ilusilersorluakkamik paasinartumillu pilersitsinissaq, pisortanit pinngitsoorani atornerqartussamik, taamaalilluni kingusinnerusukkut suliat allattukkat allagaatillu ajornanngitsunnguamik ilisarinnallugillu sumiiffissineqarsinnaassammata.

Taamaattumik pisortanit isumagineqartariaqarpoq nalunaarsuilluni allattuisarnermi aaqqissuusamik malittarisassiornissaq aalajangersimasumillu periuseqartoqarluni, nalunaarsuilluni allattuisarnermi aaqqissuussap qanoq atornerqarnissaanut.

Nalunaarsuilluni allattuisarneq pillugu misissuinissami innersuussutigaaara pisortanut ilitsersuut/myndighedsguide imm. 12, nittartakkani nassaarineqarsinnaavoq. Aamma ilanngutassiaq 3.2. nalunaarsuilluni allatuilluarnermi periaaserineqartut, nalunaarusianni 2014-meersumiippoq.

Aamma innersuussutiginiarpakka nalinginnaasumik ingerlatsineq pillugu atuakkiat, pingaartumik Forvaltningsret, Hans Gammeltoft-Hansenimit il.il., aappasaanik naqitaq (2002), qupp. 644-646, Offentlighedsloven oqaaseqaatitalik, John Vogter, pingajussaanik naqitaq (1998), qupp. 142-144

aamma Forvaltningsret, Niels Fenger (red.), siullermeerlugu naqitaq (2018), qupp. 400 tilliuttullu.

3.3. Allagaateqarfeqarneq

Allagaatinik toqqortaqtarneq Allagaateqarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 5, 3. juni 2015-meersup (matuma kingorna allagaateqarfeqarnermi inatsit) malitsigaa.

Allagaateqarfeqarneq pillugu inatsimmi § 5-imi ersersinneqarpoq, suulluunniit paasissutissartallit pisortat suliffeqarfiini sulinikkut pilersinneqartut, taakku-luunniit aqqutigalugit pilersinneqartut toqqorneqartassapput.

Allagaateqarfeqarneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 1-imi ersersinneqarpoq, pisortat suliffeqarfiutaasa toqqortaaminnik, elektroniskimik toqqortat ilanngullugit, qaqugukkulluunniit Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu akuerisaanik isummannaatsumik suliarineqarnissaat toqqortarineqarnissaallu isumagissavaat.

Allagaateqarfeqarneq pillugu inatsimmi § 5-ip oqaaseqaatitaani erserpoq, suulluunniit paasissutissartallit ilaapput, toqqortat oqaluttuarisaanermut pingaarutillit imaluunniit pissutsit inatsiseqarnermut atasut ingerlatsinikkuunniit innuttaasunut pisortanullu pingaarutillit uppersarnissaannut pingaarutillit. Tassuunakkut naatsorsuutigineqarpoq sulliffeqarfiit ataasiakkaat nalilersortas-sagaat aalajangersagaq malillugu suut toqqortarineqassanersut.

Allagaateqarfeqarneq pillugu inatsisip malittarisassai, toqqortuisarneq pillugu inatsisitigut aalajangersagaanngitsunik, aamma ingerlatsinermi inatsisip nalunaarsuilluni allattuisussaataaneq pillugu malittarisassaanut qanimut imminnut ataqatigiipput. Eqqortumik nalunaarsuilluni allattuinermi aamma allattuisussaataanerup, pisortat suliaanni aamma allagaatit tammarsinnaaneri annikillisaaffigissavaa – aamma pingaartumik suliat ataasiakkaat suliarineqaareerlutik naammassineqarsimanerini. Tamatuma saniatigut eqqortumik nalunaarsuilluni allattuinerup aamma allattuisussaataanerup qulakkiissavaa, pisortat paasissutissanik allagaateqarfeqarneq pillugu inatsisip malittarisassai malillugit toqqortuinerinik.

Nalunaarsuilluni allattuisarneq aamma allattuisussaataaneq pillugit takuneqarsinnaasutut innersuussutigaakka pisortanut ilitersuummi/myndighedsguide imm. 11 aamma 12, taanna nittartakkanniipoq.

Oqaaseqaammi nalunaarsuilluni allattueriaasia aamma allagaateqarfeqarneq pillugu inatsit malillugu kommunip malinninnginnera naammaginnangitsutut isummerfiginikuuara. Suliami tassani inerniliivunga, kommuni allagaatinik allagaateqarneq pillugu inatsit unioqqutillugu iliuseqarsimasoq, suliamik suliarinninnermi iliuserineqartoq kommunip, suliami illua´tungiusup isumaanik tusarniaanertut isigisaa pillugu, uppersaammik taassuma toqqortarineqar-nissaanik aqutsinikkut inatsiseqartitsinikkuulluunniit pisariaqartitsiunnaarnissap tungaanut toqqortarinnissimanginnermigut. Oqaaseqaatiga 2012-5.4. innersuussutigaara.

Suliami allami pitsaanngitsutut isumaqarfigaara imatut pisoqarsimammat, tassa pisorta qarfimmi suliaq tammarsimammat. Tamatumunnga atatillugu oqaaseqarpunga, ingerlatsinnermi pissuserissaarnermi aamma allagaateqarneq pillugu inatsisip malitsigigaa, pisortat iluminni torersumik aamma pitsaasumik sulianik suliarinnittarnermikkut periaaseqarnissaat, qaquguluunniit suliat nassarineqarsinnaanissaannik qulakkeerinnittumik. Oqaaseqaatiga 2007-5.4. innersuussutigaara.

4. Kommunip isumaa

Kommunip oqaaseqaatikkut 13. december 2023-mi, e-mailikkut nassiussatigut 8. januar 2024 aamma 19. januar 2024-mi ilaatigut uannut oqaatigaa:

”[...]

Siusinaartumik pensionisianik qinnuteqarneq pillugu paasisaqarluarniarluni suliamik suliarinninnermi iliuseqarnermi pisut nalunaarsornerini ilaatigut amigartumik ilaatigullu suliamik suliarinninnermi piffissaq atorneqartoq pisariaqanngitsumik sivisunera takuneqarsinnaavoq. Qularutigineqassanngilaq [A]-p siusinaartumik pensionisiaqartarnissaanut pisinnaatitaaffeqarnermoq pillugu Kommune Kujallip paasinninnissaanut arriissimasoq.

Ataatsikkut suliap malunnaatigalugu nassataraa, sullissisut [A]-p sulisinnaassusaanik qulaajaavigissallugu ajornartikkaat. [A] naapinnissamut isumaqatigiissutsinut ornigunneq ajorpoq, suleqatigiinniarnermullu ajornartitsisumik pissusilersortarluni, takkukkaangami, aamma

isumaqatigiissuteqaqqaarani takkukkaangami. Aammattaaq allaqatigiittarnerniit takuneqarsinnaavoq, Majoriap sulilersitsiniaanermi [A]-p sulisinnaassusaanik ineriartuinissaanut tapersersussallugu aamma ajornakusoortikkaa, saniatigut qularineqarluni [A]-p pissusaa pissutigalugu sulilersitsiniaasoqaqqissinnaassanersoq qulaajaaviginiaasoqaqqissinnaassanersorlu.

Ombudsmandip saaffiginnissutaanik tigusisoqareernerata kingornatigut, Kommune Kujalliup suliami allagaatit [illoqarfik]-inngaanniit Isumaginninnermut immikkoortortaqarfimminngaanniit 2008-ili piumaniarsimagaluarpai. Isumaginninnermut immikkoortortaqarfimmi [illoqarfik] aqutsisuusumut saaffiginnittoqarpoq, suliassaq isumaginninnermi sullissisumut aqutsisumut tunniuppa, taassumallu suliassaq allaffimmiumut ingerlateqqippaa, tassanngaanniillu suliamut maanna sullissisumut ingerlateqqillugu, sullissisullu suliami utimut isigalugu ilisimasaqarfingilaa. Isumaginninnermi immikkoortortaqarfiup piffissaq suliamik suliarinninnermut sivisuusmik atorneqartua pillugu nalunaajaanerminut naammassisinnaasimanngilaa, ilisimatinneqarmat suliaq eqqaamanerlugu nalunnginnerluguluunniit, soorlu arlaleriarluni saaffiginnittareernerni suliami allagaatit pappiliangorlugit tigusissai iluatsissimanngitsoq. Uterfigissutigineqarpoq suliaq [A] tunngasoq 2008-miit 2016-meersoq tammarsimasoq.

Taamaattumik suliami allagaatit pappiliaasut allagaateqarfimmi nassaarineqarsinnaasimanngillat, kisianni aamma suliaq [A]-mut tunngasoq 2016-minngaanniit elektroniskikkut nalunaarsuinnermi allakkani nassaassanngilaa. Akerlianik kommunep drev-ianinngaanniit allakkat ikittut e-mailikkullu allaqatigiittarnerit ilisimatitsissutigineqarnikut, taamani atorneqarsimasut, aamma 2016/2017-imi suliffimminni atortorissarut elektroniskiusumut nutaamut nuunnermut atatillugu kingornatigut ilineqarnikut nassaarineqarput.

Ajuusaarutigineqarpoq Ombudsmandi nalunaarfigissallugu kommunep [A]-minngaanniit 2008-minngaanneersumik siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaataa saqqummiussinnaanngimmagu, aammattaaq 2008-minngaanneersumik allakkatigut aalajangiussaqaanngimmat. Uppernarsarneqarsinnaavorli [A] taamani maannamullu tikillugu siusinaartumik pensionisianik tunineqarsimanngitsoq, matumap takutippaa 2008-mi siusinaartumik pensionisianik tunineqartalernissamut akuerineqarsimanngitsoq. [A]-mut siusinaartumik pensionisiassat pillugit 2008-mi allakkatigut aalajangiussaqaarnersoq ajoraluartumik allatut oqaatigineqarsinnaanngilaq.

Kommunelli k-dreviani[A]-p siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaataa 22.09.2024-mi atsiornikumik nassaassaavoq. Taammattumik paasitinneqarsinnaavoq [A] 2008-mi pisinnaatitaasimanngitsoq, aammalu [A] taamani qutumigut napisimanerminngaanniit peqqissutsimigut pinartumik akornuteqaanngitsoq pillugu nakorsaminngaanniit paasissutissanut naapertuulluni.

Aalajangiussisoqarsimanersoq pillugu apeqqummut ajoraluartumik [illoqarik]-i Isumaginninnermi immikkoortortaqarfiup [illoqarfik]-minngaanniillu Isumaginninnermut pisortap akornanni 28.09.2016-mi e-mailikkut allaqatigiinnerat taamaallaat eqqaaneqarsinnaavoq, matumani immikkoortortaqarfimmi aqutsisup allappaa, [A] siusinaartumik pensionisianik qinnuteqarsimagaluarluni, kisianni itigartinneqarsimalluni, aamma allassimavoq taarsiullugu [A] piginnaanngorsarneqartoq, tamanna [A]-p nammineq unitsippaa, peqataajumanginnini pissutigalugu, kingornatigut piginnaanngorsarneqaqqikkusuppoq.

[A]-p tamakkiisumik periarsinnaassuseqarneris pillugu nakorsap oqaaseqaataa siullerpaajusumi inernilerneqarpoq, periarsinnaassutsit pillugit nakorsaasersuinerit pissutigalugit 100 pct—imik siusinaartumik pensionisiaqarnissaanut tunngavissaqanngitsoq. [A] nakorsaminngaanniit nalilerneqarpoq, [...] napereernerata kingornatigut [...]—milu pilatseernerata kingornatigut aamma [...]—imi sungiusarneqarnermik kingunilimmik pilatseqqereernerata kingornatigut timikkut artornanngitsumik sulisinnaasoq. Tassami timikkut artornartumik sulinermut naleqqiullugu sulisinnaassusaata annikillisimanera ilisimaneqarpoq, aamma siunissami inuussutissarsiuteqarnissaanut qulaajaavigineqarnissaanut sulilersitsiniaanermut suliniuteqarneq siumut pisassaavoq. Uppernarsaammik nassaajusumi piginnaanngorsaanermi [A] nammineq nalunaarutiginnippoq sulilluni nuannarlugu, namminerlu isumaqarluni ullormut akunnerit 8-t (tamakkiisumik) sulisinnaalluni, aammalu suleqateqarnissamut sianiginninnerulersimalluni suleqateqarnermullu pitsaanerusumik misigilersimalluni.

Ombudsmandip 2018-mi 2020-milu uppernarsaammik suli aallertoqartarnera pillugu tupigusunneranut tassami pissutaavoq [A]-mut siusinaartumik pensionisianik tunineqartalissanersaq pillugu aalajangiisoqarsimanngimmat. [A]-p sooq siusinaartumik pensionisianik qinnuteqarnermut immersugassaq arlaleriarluni immersortariaqarsimaneraa ilisimaneqanngilaq, tamanna kommunep nalinginnaasumik sulisaaserinngilaa. Imaassinnaasoq Isumaginninnermi immikkoortortaqaqarfiup piffissap ingerlanerani peqqissutsimut tunngasunik paasisutissanik siusinaartumik pensionisiaqartalernissamut suli peqqutissaqanngitsunik pisarneranut atasimasinnaasoq, aamma[A] ornigunneq ajorlunilu sulinissamullu pisiliinissaminut peqataajumaneq ajormat kiisalu aamma pissusillummat.

Kommune Kujalleq ingerlatsineri malittarisassanik tunngaviusunillu sumiginnaaneranut [A]-mut ajuusaarpoq

Kommune Kujalleq [A]-mut tunngasunik suliامي allagaatinik toqqortaateqannginneranut ajuusaarpoq. Kommune Kujalliup ingerlatsineri ileqqorissaarnermi malitassanik tunngavigisaminik unioqqutitsisimasutut nammineq isigaa, matumanilu suliassaqaqfimmil malittarisassanik atuuttunik, inatsisinik aalajangersakkanillu malittarinninnissamut.

Naak kommuneminngaanniit suliامي allagaatinik peersimasunik aamma piffissaq suliامي suliarinninnermut siviisumik atorneqartoq pillugit suliامي suliarinninnermik sumiginnaasoqarsimagaluartoq, Kommune Kujalliup innuttaasunik suleqatigiinnermi tatigeqatigiisitsisumik suliاميillu suliarinninnermi saqqummilaartitsinermik kissaateqarpoq. Suliamut uunga Kommune Kujalliup eqquutsitsisimannginnini nassuerutigisariaqarpaa, aamma suliامي suliamaqarneq ukiut ingerlanerini amigarluinnarsimasoq nassuerutigaa.

Taamaattumik Kommune Kujalleq ajuusaarpoq, suliامي allagaatit tammarmata, nalunaarsuiffimmi allattuisoqarsimanngimmat, naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersuinertalimmik aalajangiisoqarsimannginnera aamma [A]-p qinnuteqaataanut arlaliusunut suliامي illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi. Naak tassuuna imak paasineqaraluartoq sullissisut ukiut ingerlanerini kiinneraarfiginninniartaraluarlutik [A]-lu sulisinnaassusaa pillugu qulaajaavigineqarneranut naleqqiullugu suliامي tunngasumik isumatusaartumik suleqatigiinnissamut qaaqquneqartaraluartoq.

Kommune Kujalliup isumaa malillugu tamanna nakorsat oqaaseqaataat tiguneqarnikut takugaanni takuneqarsinnaavoq, [A]-p peqqissussutsikkut atugaani annertuumik allannguuteqartoqanngitsoq, taamaattumillu aamma siusinaartumik pensionisianik pisartagaqarnissamut akuerineqarnissaanut periarfissaa pillugu.

Sulisinnaassutsikkut piginnaasaqarnikkut ataavartumik apparsimaneranik annertuneranillu takusassaqaanngilaq. Kisianni [A] timikkut artornanngitsumik suliaqarnissamut qajassuunneqarnissaminut pisariaqartitsissaaq, piginnaanngorsarneqarnermik suliniutigineqarniartussamik.

3. Siusinaartumik pensionisiaqalersitsinissamut kommune qaqugu aalajangiinissaanut naatsorsuutigineraa pillugu paasissutissat

Kommune Kujalleq ilisimatitsinnaavoq [A]-p siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut nutaamik qinnuteqaataanik tiguneqartumut naleqqiullugu maanna pisumik suliamik suliarinnittoqartoq. Taanna qinnuteqaat avataaninngaanniit siunnersortininngaanniit suliarineqassaaq aamma inatsisit maleruuaqqusat malillugit suliarineqassalluni, kisianni aamma [A]-p namminermut tunngasumik suliamut piumassuseqarluni suleqataanissaa piumasaqaatigineqarpoq.

Qaqugu aalajangiussisoqassanersoq maanna ilisimatitsissutigineqarsinnaanngik-kallarpoq, inaarutigalugu aalajangiisoqartinnagu suliamik suliarinninnermi iliussissat arlaliusut naammassineqaaqqaassammata.

Maanna pisumik [A] oqaloqatigineqartarpoq, inuup sulisinnaassusianik misisissuineq malinnaatinneqassaaq, peqqissutsimut naleqqiullugu uppersaatinik attuumassutilinnik piumasoqassoortaaq. Majoriami sulisinnaassutsimik misilitseqqinnissamut innersuunneqarnissaanut illersorneqarsinnaanersoq pillugu apeqqummut naleqqiullugu nakorsaminngaanniit uppersaateqartoqarnissaa immikkut ittumik naatsorsuutigineqarpoq, maanna pisumik [A] ilisimatitsimmat nakorsamit uppersaate kingulleq maj 2023-meersup kinguneratigut pilatsissimalluni. Saniatigut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, [A] attavigissallugu sulii ajornakusoortinneqartoq, aamma siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut qinnuteqaateqarneranut naleqqiullugu ingerlariaqqinnissaaq siunertaralugu kingullermik oqaloqatigiinnissamut aggersarneqarmat ornigutinngitsoq.

Taamaattumik ingerlaqqinnermi aalajangersimasunik misiliinernik ataqtigiisillugu periarsinnaassutsimik naliliinissamut naammassissutaasumillu nassuiaanissamut suliaqarsinnaanermik pissuteqartariaqarpoq.

[A] suliap suliareqqinneranut paasissutissiinermullu piumassuseqarluni peqataanissaminut imminut pisussanngortinnissaminut aalajangiinissamut suliaq pillugu aalajangiinissamut suleqatigiit ataatsimiinnissaannut [A] ilaatikkusunnaarpoq, taava peqqissutsimut tunngasut paasissutissaqalerniassammat sulinermilu misiliisitsinnermiit inerniisooqarniassammallu. Neriunarpoq tamanna pisinnaassasoq 2024-ip kvartaliami siullermi.”

Kommunip oqaaseqaatikkut 24. juni 2024-meersukkut ilaatigut oqaatigivaa:

“[...]

Ajuusaarnarpoq ombudsmandi nalunaarfigissallugu, [A]-miit 2008-meersumik siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisuteqalerniarluni qinnuteqaammik saqqummiussisinnaanngimmat, aamma taamatut 2008-mi allakkatigut aalajangiinermik. Kisiannili kommunip k-dreviani siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisuteqalerniarluni qinnuteqaammik peqarpoq, taanna [A]-mit atsiorneqarsimavoq 22.09.2014-imi. (ilanngussaq 1)

Kommune Kujallermit oqaatigineqarsinnaavoq, maannakkut [A]-ip siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisuteqalerniarluni qinnuteqaataa takussimasooq nutaanerpaaq

april 2023-meersup suliarineqarnera maannakkut ingerlanneqarmat. Qinnuteqaat taanna avataaniit siunnersortinit suliarineqarpoq inatsisillu piumasaqaatai malillugit ingerlanneqassalluni, kisianni aamma [A]-p suliami imminut tunngasumi suleqataanissaanik piumasaqaatitaqartumik.

Maannakkuugallartoq oqaatigineqarsinnaavoq, [A]-mut allakkatigut tusarniaassut nassiunneqarsimammat, tassani pineqarlutik siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatip itigartitsissutigini alikkersaarnera, [A]-mit oqaaserineqatussat akissutit kingusinnerpaamillu 26.06.2024-mi tigusissaat utaqqineqarput, tamatumalu kingornatigut inaarutaasumik aalajangiisoqassalluni.

Ajuusaarnartumik Kommune Kujallermit allagaatit [A]-mut tunngasut toqqortaasimangillat. Kommune Kujallermit nammineeirluni periutsinik atortitsinnginnertut isigineqarpoq ingerlatsinermi pissuserissaarnissap malinneqannginnera, tassunga ilanngullugit sammisami malittarisassat atuutut, inatsisit aalajangersakkallu malinnissaat.

Naak kommunip suliap suliarineqarnerani allagaatit tammannerisigut aamma piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartumi pisussaaffimmik asuliinnaagaluartoq, taamaattoq Kommune Kujallermit kissaataajuaannarnikuuvoq suliap suliarineqarnerani innuttaasup tungaanut tatiginnilersitsisumik isertuaatsumillu suleqatiginninnissaq. Tamanna Kommune Kujallermit suliami matumani malinneqarsimangitsoq nassuerutigineqarpoq, aamma nassuerutigineqarpoq ukiut ingerlanerini suliap suliarineqarnera amigaatilerujussuusimasoq kigaatsuararsuullunilu. Toqqorsivimmi allagaatit, K-drevikkut aamma assigiinngitsutigut toqqortaasit suliap paasinarsarnissaanut nassaarineqartut tamakkerlugit ilanngunneqarput, kiisalu ombudsmandip noqqaassutaata akuersaarneratigut.

Kommune Kujalliup isumaa unaavoq, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaammaut atatillugu annerusumik allannguuteqartoqarsimangitsoq, ukiut ingerlanerini nakorsamit uppersaatit tiguneqarsimasut qiviaraanni, taamaalillunilu [A]-p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni akuerineqarnissaminut periarfissaanut atatillugu. Takussutissaqanngilaq annertuumik ataavartumillu sulisinnaassusiata apparsimanerani. Taamaattorli [A] timikkut oqimaatsuleriffingitsumik sulinissaminut qajassuunneqarnissamik pisariaqartitsivoq, tamannalu nammineersinnaalernissaanik iliuuseqarfiginiarsarineqartariaqarpoq.”

5. Uanga naliliinera

5.1. Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartooq

[A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqarpoq ulluni 17. december 2018, 25. april 2019 aamma 13. april 2023-mi.

[A]-p qinnuteqaataanut 17. december 2018-meersumut atatillugu kommuni nakorsap oqaaseqaataanik noqqaassuteqarpoq. Nakorsallu oqaaseqaata 2. januar 2019-mi tiguneqarluni.

Paasisaralu unaavoq, [A]-p 25. april 2019-imi siusinaartumik sulisinnaajunnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaqqinnerata tungaanut suliami qanoq iliuuseqaqqittoqarsimanngitsoq. Siusinaarluni sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaat 25. april 2019-meersoq nukingisaarutitut isigaara.

Qinnuteqaat 25. april 2019-imeersoq tunngavigalugu kommune nakorsap oqaaseqaataanik noqqaassuteqaqqippoq. Nakorsallu oqaaseqaata 5. maj 2019-imi tiguneqarpoq.

Paasinninnera unaavoq, kommunip nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik tigusaqaqqinnermigut eqqumaffigisimanngikka, [A] 17. december 2018-imi siusinaartumik sulisinnaajunnaarniarluni qinnuteqareernikuusoq, kiisalu taamaalinerani nakorsap oqaaseqaata kommunimit pigineqareersoq.

Paasinninnera unaavoq, tamatuma kingornatigut [A] kommunimit sulinermik misiliinissaanik Majoriamut innersuunneqarsimasoq.

Maluginiarpara Majoriamiit 19. august 2019-imi kommunimut nalunaarutigineqarsimammat, [A] sulinermik misiliitinneqarsimanngitsoq, Majoriaq naliliisimammat tassunga naleqquttumik suliffimmik nassaarsinnaanatik.

Tamanna tunngavigalugu kommunimit 7. oktober 2019-imi [A] oqaloqatigineqarpoq, suliamik sullissisumit oqaatigineqarluni, kommunimit naliliisoqarsimasoq siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaanut innersuussisoqassanngitsoq.

Tamanna tunngavigalugu kommunimit siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaa pillugu aalajangiisoqarsimanngilaq, kisiannili [A] -p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerumalluni qinnuteqaatai pillugit ataatsimeeqatiginnittarnerit ingerlaannarlutik. Kommunip ataavartumik nakorsap oqaaseqaataanik nutartikkanik piniartarnini ingerlatiinnarpaa, [A]-lu 25. august 2020-mi Majoriamut innersuunneqaqqippoq.

Maluginiarpara Majoriamit 4. september 2020-mi nalunaarutigineqarsimammat, [A]-p sulinermik misiliinissap peqataaffiginissaa kissaatiginnikkaa.

Tamanna tunngavigalugu siusinaartumik suliunnaarnersiuteqalernissaq kommunimit aalajangiiffiqineqanngilaq.

Paasisara unaavoq, Majorissamiit 4. september 2020-mi kommuni nalunaarfigineqarmalli [A]-p sulineramik misiliinissaq peqataaffigerusunngikkaa, 16. april 2021-p tungaanut kommunimit [A]-p oqaloqatigineqarnerata tungaanut suliarni siuariaateqartoqarsimangitsoq.

Paasisarattaq unaavoq, [A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataa pillugu suli kommunimit oqaloqatiginnittarnerit ingerlasimasut, kisiannili [A] oqalotiginninnissani tulleriaani takkuttarsimangitsoq.

[A] 13. april 2023-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaqqippoq, kommunilu nakorsap oqaaseqaataanik piniaqqilluni. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaat taanna aamma nukingisaarutitut paasivara.

Kommunip aammaarluni [A] Majoriamut sulineramik misiliinissaanut 26. oktober 2023-mi innersuuteqqippaa.

Kommunimit [A] oqaloqatigineqaqqittarpoq, 27. november 2023-milu nakorsap oqaaseqaatinik piniaqqittoqarpoq, tassani [A]-mit oqaatigineqarmat peqqissutsimigut allannguuteqartoqarsimasoq. Paasivaralu kommunimit [A] sulineramik misiliinissamut Majoriamut innersuuteqqinneqarsimasoq.

Kommunip oqaaseqaatimigut 13. december 2023-mi uannut oqaatigivaa, piffissaq suliap suliareqarneranut atugartik pisariaqanngitsumik sivisuallaarsimasoq kommune naliliisimasoq. Taamatut naliliinerat isumaqatigaara.

Aamma kommunimit uannut oqaatigineqarpoq, [A] ataatsimiinnissanut isumaqatigiissutaareersunut takkutinngitsoortartoq, aammalu pissusilersuutimigut kommunimik suleqatiginninnissani ajornakusuulersittaraa, kiisalu kommunimit [A]-p sulisinnaassusia pillugu paasinarsisitsinissaq ajornakusoorsimasoq.

Innersuussutigaara siusinnerusukkut oqatigereernikuugakku kommunip innuttaasumik suleqateqarnissaminik pisussaaffeqarnera, aamma innuttaasup kommunillu akunnerminni suleqatigiinniarnarat ajornakusooraluarpalluunniit.

Tassunga atatillugu oqaatigaara, Siusinaartumik pensionisiat pillugit nalunaarummi § 15, imm. 2 tunngavigalugu, qinnuteqartoq suliap suliarineqarnerani peqataajumangippat, paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisoqassammat.

Piffissaq suliap suliarineqarneraneranut atorneqartoq ukiut arfinilissaata affaa sinnerlugu isorisalerujussuartut isumaqarfigaara.

Pingaartippara isumaqarama, 18. december 2018-imi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqarneraniit kommune suliami siuariataasumik iliuuseqarsimanngimmat, [A]-p 25. april 2019-imi kommunimik nukingisaaraluni nutaamik siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaqqinnissaata tungaanut.

Aamma pingaartippara [A] -p pingajussaaneerluni 13. april 2023-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqarneraniit suliami siuariataasumik iliuuseqartoqarsimanngimmat, [A] -p 17. oktober 2023-imi kommunimit ataatsimeeqatiserineqarluni aggersarneqarnerata tungaanut. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara, paasisara unaammat, kommunip 17. oktober 2023-mi [A] oqaloqatiginiarlugu aggersarsimagaa, tamatumunngalu peqqutaasoq tassaasoq, kommune 5. oktober 2023-mi innuttaasunut saaffiginnittarfimmi allakkanut immikkoortiterivimmi nakorsap oqaaseqaataanik arlalinnik nassaarsimammat.

Aammattaaq pingaartippara naliliinera unaammat, aappasaanik pingajussaanillu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatit tiguneqarmatali kommunimit eqqumaffigineqarsimasussaagaluartoq [A]-p 17. december 2018-imi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqarsimanera.

Taamatuttaa pingaartippara, kommunip 7. oktober 2019-imili [A]-mut nalunaarutigisimammagu, kommuni naliliisimasog, [A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaminut pissutissaqanngitsoq. Paasiuminaatsippara soog kommunip ataatsimiinnerup taassuma kinguninnguali siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik itigartitsissummik aalajangiisimannginnersog, kommunimit aalajangiiffiusinnaasutut isumaqarfigineqarsimappat.

Naggatutigullu pingaartippara Majoriap 4. september 2020-mi kommunimut oqaatigimmagu,[A] sulinermik misiliinissamut peqataarusunngitsoq. Aamma uannut paasiuminaappog, soog kommunip ataatsimiinnerup tamatuma kinguninnguatigut siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik itigartitsissummik aalajangiisimannginnersog, kommunip naliliinerippagu, [A] suliamut suleqataajumanngitsoq, tak. siusinaartumik pensionisiat pillugu nalunaarummi § 15.

Oqaatigissavara, kommunimit 28. juni 2024 siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq aalajangiinikkut itigartitsissutigimmagu.

5.2. Nalunaarsuilluni allattuisarneq

Kommunip oqaaseqaatimini 13. december 2023-meersumi uannut oqaatigivaa, [illoqarfik]-mi isumaginnittoqarfiup immikkoortorqarfianiit suliami allagaatit 2008-miit aallartittut piniarsimagaluarlugit. Paasisara unaavoq, isumaginninnermi immikkoortortaqarfimmi sulisut, suliaq eqqaamanagulu ilisimasaqarfinngikkaat.

Aamma kommunimit oqaaseqaatikkut oqaatigineqarpoq, kommunimit allagaateqarfimmit toqqortaait, suliamut allagaatit piniarneqarsimagaluartut aammali tamanna iluatsissimanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu kommunimit oqaatigineqarpoq suliami allagaatit [A]-mut tunngasut piffissami 2008-miit 2016-ip tikillugu tammarsimasut.

Taamaalilluni kommunimit oqaatigineqarsinnaanngilaq, piffissami 2008-miit 2016-i tikillugu suliami siuariaatit suut kommunip suliarisimanerai.

Maluginiarpara suliame allagaatit ataasiakkaat 2016-meersut kommunimit nassaarineqarsimasut.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga, kommunimit isumannaatsumik nalunaarsuilluni allattuisarnermi aqqissuussa imaluunniit, pitsaasumik allattueriaaseq qularnaarneqarsimanngitsut, taamaalilluni kommunimi suliame ingerlanneqartarneri torersumik tamakkiisumillu takuneqarsinnaassagaluarlutik, aamma taamaalilluni kommunip qularnaatsumik suussusersiillunilu allagaatit pingaarutillit nassaarisinnaassagaluarmagit.

Tassunga atatillugu oqaatigaara qularnaatsumik aqqissuussamik pitsaasumillu nalunaarsukkanik allattueriaaseqarnerup siunertarimmagu qulakkiissallugu, kommunimi suliame tamakkiisumik takusinnaassallugu, sullissisut ataasiakkaat eqqaamanissinnaanerat isumalluutigisariaarullugu.

Aamma isumaqarpunga kommunimit, kommunip suliame suliameqarnermigut siuariaataa uppersarneqarsinnaanngitsaq, tassami piffissami 2008-miit 2016-ip tungaanut allagaatit tigusat, nassiussat pilersitalluunniit nassaarineqarsinnaanngimmata.

Kommunimit uannut oqaatigineqarpoq, sullissisumit 5. oktober 2023-mi innuttaasunut sullissivimmi allakkanut immikkoortiterivimmi nakorsap oqaaseqaatai arlallit nassaarineqarsimasut, tassunga ilaalluni nakorsap oqaaseqaataa 4. maj 2023-meersoq.

Paasisara unaavoq, nakorsap oqaaseqaataa 4. maj 2023-meersoq kommunimit tiguneqarnermini suliame nalunaarsuiffimmut allanneqarsimanngitsaq, nakorsallu oqaaseqaataa innuttaasunut sullissivimmi allakkanut immikkoortiterivimmiissimasoq qaammatini tallimani.

Taamaalillunga naliliivunga, nakorsap oqaaseqaataa tigungeraniit erngerluni nalunaarsuiffimmut allanneqarsimanngitsaq, kiisalu, nakorsap oqaaseqaataasa sinneri allakkanut immikkoortiterivimmiittut aamma taamatut.

Ataatsimut isiginnillunga allagaatit 2008-miit 2016-ip tungaanut kommunimit piffissaagallartillugu nalunaarsuiffimmut allattorneqarsimannginneri pigineqannginnerilu isornartoqartippara.

Naliliivunga [A]-p inatsisitigut innarlitsaalineqarneranik, kommunip nalunaarsuiffimmut allattueriaasia ernumanartoq.

Tassunga atatillugu oqaatigaara, naliliinerigakku, kommunip nalunaarsuiffimmut allattueriaasia peqqutaaqataasoq, [A]-p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqarnerani piffisap suliap sulianeqarnerani atorneqartumut sivitsorsaaqataasimasutut.

5.3. Allagaateqarfeqarneq

Qulaani oqaatigineqartut kommunip oqaaseqaatimini 13. december 2023-mi uannut oqaatigivaa, [A]-mut suliami, allagaatit allagaateqarfeqarnermi toqqorsivimmi piniarneqarsimagaluartut iluatsinngitsumik.

Tamanna tunngavigalugu kommunimit uannut oqaatigineqarpoq, [A]-mut suliami, allagaatit piffissami 2008-miit 2016-i tikillugu tammarsimasut.

Uanga naliliinera unaavoq, [A]-mut kommunimullu suliami allagaatit 2008-miit 2016-i tikillugu annertuumik inatsisikkut pingaaruteqartut, Allagaateqarfeqarnerlu pillugu Inatsisartut inatsisaanni malittarisassanut ilaatinneqartut.

Kommunimit ajuusaarutigineqarpoq, kommunimit oqaatigineqarsinnaangimmat [A] 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqarsimanersoq, imaluunniit taamanikkut siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaa pillugu kommune aalajangiisimanersoq.

Aamma kommunimit uannut oqaatigineqarsinnaasimanngilaq, kommune 2008-miit 2016-i tikillugu suliami siuariaatinik sunik iliuuseqarsimanersoq. Maluginiarpara suliami allagaatit ataasiakkaat 2016-imeersut kommunimit nassaarineqarsimammata.

Isumaqarpunga allagaateqarfeqarneq pillugu inatsisip malittarisassai malillugit toqqortuisarneq pillugu kommune malinnissimanngitsoq, tassami kommunimit qularnaarneqarsimanngimmat, suliani allagaatinik isummannaatsumik toqqor-sisarnissaq kommunimit isumagineqarsimanngimmat, kommunip ilumini torer-suutitsinissamik qularnaarinissimanngimmat aamma pitsaasumik sulianik sulia-rinnittarnermi suliariaaseqarnikkut qularnaarinnilluni, suliat qaqugukkuunniit nassaarineqarsinnaasunngorlugit.

[A]p inatsisitigut innarlitsaaliugaaneranut ernumanartutut nalilerpara.

Kommunimit allagaateqarfeqarneq pillugu inatsisip malittarisassaanik malinninnginneq ajuusaarnartuutippara, taamatullu pitsaanngitsutut isumaqarfi-galugu suliap tammarnernanik pisoqarsimanera.

Naliliineravunga kommuni iluminni malittarisassiuussinissaq isumaliutigisariaqaraa, siunissami kommunimit qanoq allagaateqarfeqarneq pillugu inatsisip malittarisassaasa malinnissaannut qulakkeerinissamik.

Oqaaseqaat una inuttassarsiugassaajunnaarlugu nittartakkani aamma, 2024-mut nalunaarusianni tamanut saqqummiunneqassaaq.

Allakkat uku assilinerat [A]-mut nassiunneqarput.

Allatut iliuuseqaqqinnanga suliaq iperarpara.

Inussiarnersumik

Gedion Jeremiassen

SULIAP INGERLANNEQARNERA

[A] -p sulisuma ilaanik 6. september 2023-mi oqaloqateqarnermini oqaatigivaa, 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqarsimalluni. Kommunimit uannut oqaatigineqarpoq kommunimit erseqqissumik oqaatigineqarsinnaanngitsoq, qinnuteqaat tunngavigalugu kommuni aalajangiisimanersoq.

[A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaqqissimavoq 22. september 2014-imi og 15. februar 2016-imi. [A]-p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataanik kommune 28. september 2016-imi itigartitsinermik aalajangiivoq.

[A] 17. december 2018-imi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaqqippoq. Suliami allagaatinit erserpoq, ulloq taanna [A]-mit nukissanik misileraanissamut naliliinissamut immersugassaq immersorneqartog, akuersisimavorlu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataanut atugassanik paasissutissanik kommune piniarsinnaasoq.

Suliami allagaatinit erserpoq, kommune 2. januar 2019-mi nakorsap oqaaseqaataanik tigusaqarsimasoq.

[A] 25. april 2019-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaqqippoq, akuersillunilu kommune nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik piniarsinnaasoq.

Kommune nakorsap oqaaseqaataanik piniqqippoq. Suliami allagaatinit erserpoq, nakorsap oqaaseqaataa kommunimit tiguneqarsimasoq 2. maj 2019-imi.

Kommunimillu [A] Majoriamut innersuunneqarpoq.

Suliami allagaatinit erserpoq, Majoriamit oqaaseqaat 19. august 2019-imi kommunimit tiguneqarsimasoq. Majoriamit oqaaseqaammi kommunimut oqaatigineqarpoq, [A]-mut naleqquttumik suliffimmik soqanngitsoq, Majoriarlu

naliliivoq nammineersinnaalersaanissaq pingaaruteqanngitsoq. Oqaaseqaammi ilaatigut ersersinneqarpoq:

"[...]

Sulisinnaassuseq:

Pineqartoq uummaarilluni oqaasissalerujussuuvoq, isumaqarlunilu suleqqissinnaa-naviarani. Tamatumunnga atatillugu ilisimatippara sulisinnaannginnera pillugu takussutissaqanngitsoq, taamaammallu suliffimmik misiliinissaq aqqusaaqqaartariaqaraa, namminerli naliliinera malillugu maani [illoqarfik]-i suliffimmi sumilluunniit suliliinnarsinnaanngilaq.

Aamma allaffimmi nammineersinnaalersaasoqassagaluarpat sapissavaa. Malunnarpoq nammineq isumaa unaasoq, sulisinnaassuseqanngilluinnartuulluni periarfissatullu kingullertut siusinaartumik sulisinnaajunnaajunnaarnersiuteqalernissaq isigigaa.

Majoriamiit oqaatigisinnaavarput ukiut kingulliit tallimat assigiinngitsunik iliuuseqarfigisarsimagaluaratsigu, ilaatigut nammineersinnaalersaanermik, naammassinngilaali, aamma VM-imik misiliitikkaluarparput, unitsittariaqarsimavarpullu akuersaarnanngitsumik pissusilersornermigut peqaataasut sinnerinut akornutaammat.

Naliliineq:

Suliffimmik tassunga naleqquttumik soqanngilaq, matchgruppe 3-miipoq, inuk sullisissallugu oqimaatsorujussuuvoq, piviusorsiuunngilaq sulilersinnaanngorsarneqarnissaa, nammineerlunilu timimigut assigiinngitsunik anniaatini imminerminut oqimaatsorujussuuartut isigivai."

[A] kommunimit 7. oktober 2019-imi oqaloqatigineqarpoq. Suliami allagaatinit erserpoq, oqaloqatigiinnermi tamatumani sullissisumit [A] nalunaarfigineqarsimasoq kommunip naliliinerigaa, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik innersuussisoqassanngitsoq.

Kommunillu nalunaarsuiffimmi allattugaataanit ersersinneqarpoq:

"[A] – piffissaliunneqarsimasumut takkupperpoq.

Siusinaartumik sulisinnaajunnaajunnaarnersiuteqalerniarnini apersuutigivaa. Nakorsamit immikkut oqaaserineqartut oqaluttuaraakka:

"[A] timikkut tarnikkullu imatut innarluuteqartiginngilaq, aallaat siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik innersuussummik kinguneqartitsissutaa-sinnaasumik."

29. november 2019-mi [A] siusinaartumik sulisinaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataa pillugu 29. november 2019-mi kommunip ataatsimeeqatiginissaanut takkutinnngilaq.

9. januar 2020-mi [A] kommunimit oqaloqatigineqarpoq.

Suliami allagaatinit takuneqarsinnaavoq, ilaatigut [A] nappaatimi ingerlanera pillugu itisiliisoq, siusinnerusukkut suliffigisimasaminik ilisimatitsivoq aammalu, 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatini innersuussutigalugu.

15. maj 2020-mi [A] siusinnaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatini pillugu kommunimik ataatsimeeqatiginninnissamut takkutinngilaq.

Suliami allagaatinit ersersinneqarpoq , 10. august 2020-mi kommune [A]-mik oqaloqateqarsimasoq. Kommunimit uannut oqaatigineqarpoq, oqaloqatigiinneq taanna pillugu kommune imaqarniliorsimanngitsoq. Nalunaarsuiffinnili allattukkanit erserpoq, oqaloqatigiinnermi tassani [A] ilisimatinneqarsimasoq, nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik piniartoqassasoq, tassa siulianeersoq nutaanngilisimammat, tamannalu [A]-mit akuersissutigineqarpoq.

Suliami allagaatinit ersersinneqarpoq, nakorsap oqaaseqaataa 17. august 2020-mi kommunimit tiguneqarsimasoq.

Suliami allagaatinit ersersinneqarpoq, 25. august 2020-mi [A]-mit piginnaasanik misileraanissamut immersugassaq immersorneqarpoq kommuni-miillu suliaq Majoriamut nassiunneqarluni, nakorsap oqaaseqaataa ilanngullugu.

Majoriamiit 4. septemberimi kommunimut oqaatigineqarpoq, [A] suliffimmik misiliinissamut peqataarusunngitsoq.

Nalunaarsuiffimmi allattukkani 9. februar 2021-meersunit erserpoq, Majoriamit kommune nalunaarfigineqarsimasoq, [A] suliffimmik misileerusunngitsoq.

16. april 2021-mi kommune [A]-mik oqaloqatiginnippoq. Suliami kommunip nalunaarsuiffimmi allattugaataanit erserpoq:

“[A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatini pillugu piffissaliussamut takkuppoq.

Ilisimatitsivoq misissortikkiartussalluni.

Nakorsap oqaaseqaataani allanneqarsimasut innarluutini ilisimatitsissutigivai.

Siunnersorpara [illoqarfik] piguni nakorsap oqaaseqaataanut [] sumiinnera nalunaarsortissagaa, taamaaliorumasorujussuuvoq.

[Illoqarik] misigisani eqqartortorujussuuai.

[A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatini pillugu 22. marts 2022-mi aamma 19. april 2022-mi kommunip ataatsimeeqatigiinnissamut takkutinngilaq.

3. juni 2022-mi kommune [A]-mik oqaloqateqarpoq. Suliami kommunip nalunaarsuiffimmi allattugaataanit erserpoq,:

“[A] piffissamik pinikuunani takkuppoq. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatini apersuutigerusullugu tusagaqarfigineq ajoramiuk, tassunga atatillugu nassuiaappara naatsorsuutigissanngikkaa piumallerlunilu takkutiinnavittoqarsinnaasoq, piffissaliussaagaluartut tamaasa takkuffigineq ajormagit, tassunga atatillugu nassuiaavoq puigutoorujussuanngorsimalluni. Nassuiaappara pingasunngornermi ataatsimiittarnitsinni qaqissimallugu suliaq qanoq ingerlateriaqqissaneriga, suliap ingerlanneqarnera sularineqarnikuunngisaannarmat Majoriamit qinnuteqaataa naammassillugu utertinneqarmalli. Nassuiaappara suliap ingerlanneqarsimanerata sularinissaa tulliullugu, taava utaqqiimaarigut aalajangiisartut qanoq aalajangiiumaarnersut. Kamaleraluarpoq, uangalu siulikka maaniissimasut [...] taagorlugit, oqarfigaarali uanga taakkutut pineqarumananga, tunngavilersuutaalu ataqqigikka, namminerlu aamma allat akuerisariaqarai piumasagut piinnarsinnaannginnatsigit inatsisit ataanni suligatta. Qujavoq ingerlallunilu.”

9. december 2022-mi [A] kommunip ataatsimeeqatiginissaanut takkutinngilaq.

Kommunimi allaffissornikkut pisortap kaammattuineratigut [A] siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik qinnuteqaqqippoq. [A]-p akuersissutigivaa nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik kommune piniarsinnaasoq.

Suliami allagaatinit erserpoq, kommune 23. august 2023-mi Majoriap oqaaseqaanik tigusaqarpoq. Oqaaseqaammit erserpoq:

[...]

Pineqartoq ullumikkut siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataa pillugu oqaloqatigineqarpoq. Nakorsap oqaaseqaataani allassimasoqanngilaq pineqartup oqimaatsulereqqusaannginnera pillugu, illua tungaanili nammineq oqaluppoq ilaannikkut illumi suliasat suliarisinnaannginnerarlugit qitilerisarami niuminik nukillaarutigisaminik.

Sulisinnaassusia

Pineqartoq nuannaarpoq oqalukkusulluni, namminerlu isumaqarluni suleqqissinnaanani. Oqaluttuunneqarami sulisinnaassutsi nalilersorneqaqqaartariaqartoq nakorsap oqaaseqaataa allatut uppernarsaammat. Aamma eqqaavaa kingullermik [pisiniarfik] suligami oqimaatsunik kivittaarinermik talini pullattalersimasut. Aamma allaffissornermik suliaqarluni sulisinnaanngilaq, saperpaa. Isumaqavippoq suleqqissinnaanani siusinaartumillu sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissani kisiat ukkataralugu.

Majoriamit pineqartoq ukiut kingulliit tallimat ikorianeqartarsimagaluarpoq, nammineersinnaalersaanermik aamma vm atorlugu iluatsinngitsumik ingerlanneqaraluarpoq iluatsinngitsumik allanut pissusilunnera peqqutigalugit.

Naliliineq: suliffimmik naleqquttoqanngilaq, matchgruppe 3-miippoq, ilakkuminaatsorujussuuvoq, taamaattumik piviusorsiunngilaq nammineersinnaalersaanissaq nappaatini artorsaatigisorujussuummagit.”

[Illoqarfik] 6. september 2023-mi innuttaasunik ataatsimiititsinermut atatillugu, sulisuma ilaanit [A] kommunimit piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartup sivilisuvallaarnera pillugu uannut naammagittaalliuteqarpoq.

5. oktober 2023-mi innuttaasunut kiffartuussiviup allakkanut immikoortiteriviani nakorsap oqaaseqaataanik arlalinnik sullissisoq nassaarpoq, tassunga ilaalluni nakorsap oqaaseqaataa 4. maj 2023-meersoq.

11. oktober 2023-mi kommune noqqaavigaara suliamut oqaaseqaasioqqullugu kiisalu suliami allagaatit immikkut taaneqartut piumallugit. Ilaatigut oqaatigaara:

”[Illoqarfik]-i innuttaasunik ataatsimiititsinermi 6. september 2023-mi sulisuma ilaat [A]-mit oqaasiinnartigut Kommune Kujalleq pillugu naammagittaalliummik tigusaqarsimavoq.

[A]-p sulisunnut oqaatigivaa 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissani qinnutigisimallugu. Uannut ersarinngilaq 2008-mi kommuni siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq pillugu aalajangiisimanersoq. [A]-lli sulisunnut oqaatigivaa siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutinik kommunimit pisarsimanani. [A]-p aamma oqaatigisimavaa nammineq naliliinini naapertorlugu 2008-miit maannamut siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaminut pisinnaatitaaffeqarluni.

Aamma [A]-p oqaatigisimavaa januar 2023-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaqqissimalluni, kisiannili qinnuteqaataa tunngavigalugu kommuni aalajangiisimanngitsoq.

Sulisuma ilaat 21. september 2023-mi kommunimi sulisumut attaveqarpoq, taassuma oqaatigivaa maannakkut kommunip sullissinermi systemia taamaallaat 2009-p tungaanut kingumut utertinneqarsinnaasoq. Taamaattumik suliamik sullissisup periarfissaqarani oqaatigivaa 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq pillugu qinnuteqaammik tigusaqarsimanerlutik imaluunniit, kommuni 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq pillugu aalajangiisimanersoq.

Suliamilli sullissisumit oqaatigineqarpoq december 2018-imi nakorsap allagarsiussaanic noqqaassuteqartoqarsimasoq, taannalu januar 2019-imi tiguneqarsimalluni. Tamatuma saniatigut august 2020-mi nukissanik misileraanissamut tunngasoq suliarineqarpoq. Paasinninneralu malillugu ilimanaateqalerpoq december 2018-i sioqqullugu kommunip [A]-miit siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamut qinnuteqaataa tigusimassagaa.

Aamma suliamik sullissisumit oqaatigineqarpoq april 2023-mi kommuni siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik qinnuteqaammik tigusaqarsimasoq.

Naammagittaalliut [A]-mut tunngasoq pillugu misissuineramik aallartitsinermut pis-sutigissallugu naammannersoq naliliinissannut suli tunngavissaqanngilanga.

Kommuni qinnuigaara suliap pappialartai makku nassiuteqqullugit:

- [A9-p 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq pillugu qinnuteqaataata assilineqarnera
- Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq pillugu qinnuteqaat 2008-meersoq tunngavigalugu kommunip aalajangiinera
- [A]-p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq pillugu qinnuteqaataa 2023-meersoq
- [A]-p 2023-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik qinnuteqaataa tunngavigalugu kommunip iliuuserisimasaasa allattorsimaffiat

Qulaani taaneqartut suliap pappialartai kommunimit pigineqanngippata kommuni qinnuigaara tamanna nalunaarutigeqqullugu. Kommunip allagaataasivianiit suliap pappialartaanic aallernissaq pisariaqassappat kommuni qinnuigaara allagaataasivimmiit suliap pappialartai piniqqullugit.

Aamma kommuni qinnuigivara suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu, kommunilu qinnuigaara makkua isummerfigeqqullugit.

1. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq pillugu qinnuteqaammik kommuni 2008-mi tigusaqarsimaguni qinnuteqaallu tunngavigalugu aalajangiiffigalugu, kommuni qinnuigivara paasissutisseeqqullugu [A]-mut siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutinik kommuni tunniussisarsimanersoq.

2. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq pillugu qinnuteqaammik kommuni 2008-mi tigusaqarsimanngikkuni, aammalu 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik qinnuteqaat tunngavigalugu aalajangiisimanngikkuni, taava kommuni nassuiaaqqussavara sooq 2018-imi nakorsap allagarsiussaanic piniarsimanersoq aamma 2020-mi nukissanik misileraanermut tunngasumik suliaqartoqarsimanersoq.

3. Kommuni qinnuigivara paasissutissiissutigeqqullugu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq pillugu qaqugu aalajangiinissaq naatsorsuutigineqarnersoq.

[...]”

19. oktober 2023-mi kommune [A]-mik oqaloqateqarpoq, tassanilu nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik napparsimmavimmiillu paasissutissanik piniarnissamut [A] akuersilluni. Tassunga atatillugu sullissisumit [A]-mut oqaatigineqarpoq, nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik piniartoqassasoq. Oqaloqatigiinnermit tassannga nalunaarsuiffimmi allattukkanit ersersinneqarpoq, [A]-mit, siusinaartumik sulisinnaajunnaajun-naarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataa pillugu aalajangikkamik tigusaqar-simannginnini kommunemut naammagittaalliutigigaa.

Nalunaarsuiffimmi allattugaatinit 26. oktober 2023-meersunit ersersinneqarpoq, kommune [A]-mik ataatsimeeqateqarpoq, tassani sullissisumit oqaatigineqarluni Majoriamut suliaq ingerlatinneqarsimasoq, aammalu [A] sulinermik misiliinissamut aggersarneqarumaartoq.

Suliami allagaatinit ersersinneqarpoq, kommunimit piginnaasanik misileraanissamut immersugassaq [A]-mut 27. oktober 2023-minassiunneqartoq, nakorsallu paasissutissiinissaanut piniarnissamut akuersissuteqarluni immersugassaq.

30. oktober 2023-mi [A]-mit piginnaasanik naliliinissami immersukkamik kommune tigusaqarpoq.

23. november 2023-mi [A] siusinaarluni suliunnaarnersiuteqalerniarluni qinuteqqataa pillugu kommunimik ataatsimeeqatigineqarpoq. Suliami allagaatinit erserpoq, sullissisup ataatsimiinnermi [A] ilisimatikkaa, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataata qanoq ingerlariaqqinnissaa pillugu.

Kommunimit uannut oqaatigineqarpoq, [A] 27. november 2023-mi oqaloqatigiinnissamut 5. december 2023-mut aggersarneqartoq. [A] oqaloqatigiinnissamut takkutinngitsoorpoq.

Taamatullu 27. november 2023-mi kommunemit nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik piniartoqarpoq.

Kommunip oqaaseqaatimigut 13. december 2023-mi uannut oqaatigivaa, sullississumit 12. december 2023-mi [A] attaviginiarneqarsimagaluartoq oqaloqatigiiffissat kingulliit takkutinngitsoorfigisarmagit. Kommunimit oqaatigineqarpoq, [A] novemberimili sullississumit ataavartumik ataaviginiarneqartarsimagaluartoq.

Kommunimit oqaaseqaatit 8. januar 2024-mi aamma 19. januar 2024-mi tiguakka. Oqaaseqaami tassani 13. december 2023-mik ullulikkami ilaatigut kommunimit oqaatigineqarpoq:

"[...]

1. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamut qinnuteqaat tunngavigalugu 2023-mi kommunip suliap suliarineqarnerani siuariaatinut takussutissaa

Kommunip k-drevianit peqqissutsikkut paasissutissat aamma mailikkut allaqatigiinnerit 2016-miit makku ersersinneqarput:

15.01.2016: Siusinaartumik pensionisianik qinnuteqarnermut atatillugu nakorsap oqaaseqaataanik aanikuusanik peqarpoq. [A]-p naammagittaalliuutaa tassaavoq [...] napereernermit kingorna anniartarneranut tunngasoq. Nakorsap nalilerpaa, periarsinnaanermut tunngasutigit nakorsaatersorneq tunngavigalugu 100 pct.-mik siusinaartumik pensionisiaqalernissamut pissutissaqanngitsoq. [A]-p timikkut ilungersornanngitsumik suliaqarsinnaalluni naliliivoq. [A] [...] napinikuuvoq [...] milu pilatsilluni aamma sungiusaqarneqarnermik kingunilimmik [...] mi pilatseqqippoq.

28.09.2016: [illoqarfik]-i isumaginninnermi immikkoortortaarfiani aqutsisoq [illoqarfik]-milu isumafinninnermi pisortaq e-mailikkut allaffigeqatigiinnermini [illoqarfik]-i aqutsisup allappaa, [A] siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqarsimagaluartoq, kisianni itigartinneqarsimalluni. Taarsiullugu [A] piginnaanngorsaaneermik ingerlataqassasoq erserpoq, tamanna [A]-p nammineq unitsippaa, peqataajumannginnera pissutigalugu, kingornatigit piginnaanngorsaaneermik ingerlataqarusuppoq.

29.09.2016: e-mailikkut allaffigeqatigiinnermi 29. september 2016-mi erserpoq, [A] suliffissarsiortutut naqissusiinngitsoq, suliffeqarfimmut ilanngunnissaminut

piareersimangitsoq, kamassaqarujussuarmat. Taamaattumik piginnaangorsaanerme eqimattap kissaatigaa tarnip pissusiinik immikkut ilisimasalimmik oqaloqateqaqqaassasoq ilaqutariinninnullu isumaginniffimmi oqaloqateqarluni.

Kommunip sammisami aaqjissuusaanniit piffissami 2018 – 2023 allattugaatit makku ersersinneqarput:

20.12.2018: Kommune Kujalleq siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut qinnuteqaammik tigusivoq. [A]-p qinnuteqaataanut naleqqiullugu sulisinnaassusaanut qulaajaaniarnermi sullissisoq nakorsamit uppersaatinik pissarsiniarpoq.

02.01.2019: Nakorsamit uppersaataat piniarneqarnikoq utertillugu tiguneqarpoq. Nakorsap nassuiaatigaa [A] hashimik atuisartoq, sulisinnaassusaanut annertuumik pingaassuteqartutut paasillugu. Nakorsap nalilerpaattaaq periarsinnaassusaanut naleqqiullugu siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut tunngavigineqarsinnaasutut isigineqarsinnaanngitsoq. [A]-p katsorsarneqarnini kingunerluutaasut pissutigalugit naassanagu aalajangiissagaluaruniluunniit ersiuteqannginnissaa naatsorsuutigineqassaaq. Nakorsap [A] katsorsarneqareeruni nalinginnaasumik suliffiminut sulileqqissinnaaneranut naatsorsuutigaa.

25.04.2019: Siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut qinnuteqaat nutaaq tiguneqarpoq. Qinnuteqaataammut atatillugu sulisinnaassutsimut qulaajaaniarnermi sullissisoq nakorsamit uppersaatinik nutaanik pissarsiniarpoq.

05.05.2019: Nakorsamit uppersaataat piniarneqarnikoq utertillugu tiguneqarpoq. Nassuiaatigineqarpoq uppersaatinik pissarsiniartoqaqqinneranut pissutaasoq tassaasoq [A]-p oqaasii malillugit siulliusoq kommunemi tammaaneqarmat. Nakorsap tamatumuuna nalunaarutigaa siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermik innersuussisoqarnissaanik kinguneqassanersoq nakorsap nalilinnigilaa. Erseqqissaanerunissamut misissuinernik arlalinnik ilassuteqaateqartitsinissamut patsisissaqartoqanngilattaq. Piffissap ilaani cannabisimik atonerluisarnera nakorsap nassuiaatigaa, aamma suussuteqanngitsoq allallugu. [A]-p isumaa nammeneq malillugu sulisinnaanngilaq, tamanna nakorsap minnerunngitsumik piumassusaanut sulerusussusaanullu tunngasuussanera nalilerpaa. [A] piginnaasaminik nalilersortilluni sulilluni misilitsilluni iluaqutigissaneraa nakorsap qularnartippaa. Eqikkaalluni naliliinermi nakorsaq nalilivoq, siusinaartumik pensionisiassanik tunisinissamut innersuussisoqarnissaanut [A] timikkut tarnikkulluunniit innarluuteqartiginngitsoq. Taarserlugu allanngussaaq, aamma nalilisoqaqqissaaq.

19.08.2019: [A] oqaloqatigineranit siusinaartumik pensionisiaqartalernissamut qinnuteqarnermut atatillugu sullissisoq Majoriaminngaanniit oqaaseqaammik tigusivoq. Majoriaq ilisimatitsivoq, [A] [...]kingorna akornuteqarluni ilisimatitsisoq. [A] ilisimatinneqarpoq, peqqissutsimut naleqqiullugu oqimaatsulerinngikkaluarluni sulisinnaasutut nalilernerqarsimasoq, [A]-li isumaqataanngilaq, aamma qitikkut ajornartorsiuteqarnera, aammalu nissumigut malugisaaruttarnera pissutigalugit angerlarsimaffimmini suliaqarsinnaannginnini eqqaallattaavaa. Suliffeqarfimmut naleqqiullugu [A] sulisinnaajunnaarnini aalajangiuteqqavaa. [A] ilisimatinneqarpoq, nakorsap oqaaseqaatai tunngavigalugit allatut uppersaasumik sulisinnaassutsimik nalilersuinissamut aallartinneqaqqaartariaqaraluartoq. Tassunga [A]-p eqqaavaa, kingullermik oqimaattulerilluni [pisiniarfik]-mi suligami aamma talii pullattalersut. [A] allaffissorsinnaasorinngilaq, sulisinnaanani, taamaattumillu siusinaartumik pensionisiaqalernissani ukkatarivaa. Majoriaq

allappoq, [A] ukiuni tallimani kingullerni piginnaangorsaanermik VM-imillu ingerlataqarnikkut (sulinermut misilitsinnginnermi ingerlataq) ikiorneqarniarsimagaluartoq, [A]-p allanut pissusilunnera pissutigalugu iluatsinngitsumik. Naleqquttumik suliffimmik nassaartoqarsinnaanngitsoq nalilerneqarpoq, [A]-lu sulilernissaanut piareersimassusaa immikkoortoq 3-miittutut nalilerneqarpoq, aamma ilakkuminaattupilussuusoq, taamaattumillu piginnaangorsaanissamut naleqqussorineqanngitsoq, aamma naammagittaalliuutini initutingaatsiarmagit.

07.10.2019: [A] oqaloqatigineqarpoq, matumani sullissisup [A] ilisimatillugu kommunep siusinaartumik pensionisiaqalernissamut innersuussinissamut nalilerneqanngitsoq, siusinaartumik pensioniasiassanik tunisinissamut innersuussisoqarnissaanut [A] timikkut tarnikkulluunniit innarluuteqartiginngitsutut nakorsap nalilerlugu ilisimatimmagu. [...]

29.11.2019: Siusinaartumik pensionisiaqalernissamut qinnuteqaat pillugu [A] oqaloqatigiinnissamut aggersarneqarpoq ornigunnaailu.

09.01.2020: [A] siusinaartumik pensionisiaqalerumaneq pillugu oqaloqateqarnissamut aggersarneqaqqippoq. Allattuiffimmi allattukkani, sullissisup e-mailikkut allatai allattuiffimmilu allakkanut ilanngussatut kakkiussaani allassimavoq [A]-p peqqissutsiminut tunngasunik naammagittaalliuuteqartoq. [A] oqaluttuarpoq [...] Ilisimatitsivortaaq peqatigiiffimmi suliaqarluni nuannarisimallugu, siusinaartumik pensionisianillu 2008-mi pisartagaqalereersimasussaagualarluni, kisianni kommunep suliaq annaasimagaa. [A] aammattaaq ilisimatitsivoq, 2008-mi atornerluinnaarsimalluni, hashilu nipaallisaatitut taamaallaat atortarlugu.

15.05.2020: Siusinaartumik pensionisiaqalernissamut qinnuteqaat pillugu [A] oqaloqatigiinnissamut aggersarneqarpoq. Oqaloqatigiinnissamut [A] ornigutinngilaq.

10.08.2020: [A] aggersarneqarteqqikkaluariarluni matumuuna oqaloqatigiinnikkiartorpoq. Oqaloqatigiinnerup imai ajoraluartumik imaqarniliamat allattorneqanngillat. Allassimavorli siusinaartumik pensionisiat pineqartut naleqqiullugit maanna pisumi nakorsap paasissutissai piumaneqassasut [A] ilisimatinneqartoq, suliamiittut maanna nutaanngilimmata. [A]-p akuersissutaa ilanngunneqarpoq. Sullissisoq sulisinnaassutsimik qulaajaanermi nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik qinnuteqarpoq.

21.08.2020: Nakorsap allagartaliussaa piniarneqarnikoq 19.08.2020-mi utertillugu tiguneqarpoq. Nakorsap allagartaliussaani allassimavoq [A]-p naapereernerata kingorna pullannerarluni (subjektive) naammagittaalliortoq. 2015-mi [...] ajoquserpoq, Nakorsap [A] qanoq innera pillugu ajunngitsutut nassuiaatigaa, kisianni napereernerata kingorna oqimaattulerisinnaanngilaq. Suli misissortittarpoq aamma misissorteqqinnissaanut taakunga innersuunneqarpoq, nakorsap nappaammik naaqqittoqarsinnaasorimmagu.

25.08.2020: [A] pillugu inuup sulisinnaassusaanik misissuineramik suliaqartoqartoq sullissisup suliami allattorpaa, nakorsap allagartaliussaa kingulleq ilanngullugu Majoriamut nassiuunneqarput.

04.09.2020: [A]-p sulisinnaassusaa qulaajaaviginarlugu Majoriamut innersuunneqarnikuuvoq. Majoriaq sullissisumut utimut nalunaarpoq, [A] peqqinnginnini pissutigalugu sulinermut misilitsinnissamut peqataarusunngitsoq, peqaatinnissaanullu pinngitsaalineqarsinnaanngitsoq.

09.02.2021: [A] sulilluni misiliinermut peqataajumanngitsoq suliami allanneqarpoq. [A] peqataajumannginnera pillugu 04.09.2020-mi nalunaarutaa, inuup sulisinnaassusianik misissuineq, nakorsallu oqaaseqaataa kingulleq suliami ilanngussatut ilanngullugit ikineqarput.

16.04.2021: Siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut qinnuteqarneq pillugu [A] oqaloqateqarnissamut orniguppoq. Allattuiffimmi allattukkani allassimavoq [A] ilisimatitsisoq, misissorneqassasoq. Sullissisup [A] innersuuppaa [...] pillugu nakorsap oqaaseqaataanik piumassasoq, akuersivorlu.

17.01.2022: Siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut qinnuteqarnermut atatillugu allanneqarpoq inuup sulisinnaassusianik misissuinermit suliaq, nakorsallu oqaaseqaatai nutaanngitsut 29.08.2017-imit 02.01.2019-meersut ilanngullugit ikkunneqartut.

22.03.2022: [A] ulloq taanna isumaqatigiissummut ornigutinngilaq. Allattukkani allassimavoq [A] nammineq siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut qinnuteqarumagaluarluni.

19.05.2022: Allattukkani allassimavoq [A] siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut naleqqiullugu piffissamik inniminnikkaminut ornigutinngitsoq.

03.06.2022: Allattukkani allassimavoq [A] piffissamik inniminniinikuunani takkuttooq, kommuneminngaanniillu suli tusagaqarnikuunnginnami siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut qinnuteqaat pillugu paasiniaajumasooq. Sullissisup [A] nassuiaappaa piffissamik inniminniiffigisanut tamanut ornigunnikuunngimmat piumallerlunilu aggiinnarsinnaanngitsoq. [A] ilisimatitsivoq puigutuujusupilussuunera patsisaasoq. [A] nassuiaavoq pingasunngornermi ataatsimiinnermi suliaq namminermit tunngasoq qanoq pakkerneqarnissaa pillugu oqaloqatigiissutigineqarnikuusoq, qinnutiginiuusaa Majoriami naammassillugu suliarineqareernerani utertinneqareerneranilu suliamik saqqummiussaliornikuunngisaannarmat. Sullissisoq nassuiaassivoq tulliuttumik suliamik saqqummiussaliortoqassasoq, suleqatigiillu aalajangiisartut aalajangiinissaat utaqqineqartariaqassasut. [A] kamalerpoq, sullissisuunikullu aqqii ilai taagulerlugit, sullissisullu malugeqquaa sullissisut allatulli pineqarnerattut pineqarumanani, sullissisullu [A]-p tunngavilersuutai ataqqillugit, kisianni [A]-p aamma allat akuerisariaqarai, tamatta piumasagut pisinnaannginnatsigit, inatsisit malillugit sulisoqartarmat. [A] qujavoq ingerlallunilu.

09.12.2022: [A] siusinaartumik pensionisiat pillugit oqaloqateqarnissamut aggersarneqarpoq, oqaloqatigiinnissamullu ornigunnani.

14.04.2023: Allattuiffimmi allassimasuni allassimavoq, [A] allaffissornermi pisortamit siusinaartumik pensionisianik qinnuteqarnissaanut kajumissaarneqareernerata kingorna takkuttooq. Timaa sanngiinnerulersimavoq, naterluunniit sanersinnaanagulu asassinnaajunnaarsimavaa, taliilu piffissap ilaani pullattarlutik. Qangalilaarli [...] -niinnikuuvoq, [...] aggersarneqarnissaminut maanna utaqqilluni. Allattorneqarportaaq [A] saluttuaraasoq, ilisimatitsillunilu nalunngisaminut nerisassanik pisinnaanerluni ilaannikkut aperisariaqartarsimalluni, isumaginninnikkut ikiorsiissutinik pisartagai 680 kr.-iusut sapaatit akunnerinut marlunnut naammanneq ajormata. Nerilaaginnavittussaavoq fiberilinnik, ullormut iisartakkanik assigiinngitsunik pisartagaqarmat. Sullissisup [A]-p akuerissutaa nakorsamiillu oqaaseqaammik qinnutaa [illoqarfik]-i peqqissaavimmut nassiuppai.

14.04.2023: Allattuiffimmi allassimasuni allassimavoq, [A] ulloq taanna takkuttooq siusinaartumillu pensionisianik qinnuteqarluni. Siusinaartumik pensionisianik qinnuteqarnissamut immersugassaq ilanngullugu ilanngussassaq ikineqarput.

05.10.2023: Allattuiffimmi allassimasuni allassimavoq, sullissisup nakorsamit oqaaseqaatit arlaliusut Innuttaasunut sullissiviup allakkanut immikkoortiterivianni puigorneqarsimasut nassaarigai. Ilanggussa, inuullu sulisinnaassusianik misissugaq nakorsamillu oqaaseqaataasut 04.05.2023-mi allanneqarsimasut ilanngullugit ikineqarput. Nakorsap oqaaseqaataani allassimavoq, [A] anniaatit nangeqattaartuurtut nalunaarutigigai. Nakorsiartoq artorsaatinut annertunerusunut, oqimaattulerinernut qajassuunneqassasoq, taamaakkaluartoq ukuanut naleqquttumik periaaseqarpoq.

12.10.2023: Nalunaarsuiffimmi allanneqarpoq, [A]-p Ombudsmandimut naammagittaalliuuteqarneranut atatillugu Ombudsmandiminnangaanniit saaffiginnissutaasoq tiguneqartoq. [A] 2008-mi siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaatini suli suliarineqarnikuunnginnera pillugu naammagittaalliorpoq 2023-milu qinnuteqaqqippoq sulilu suliarineqarnera naammassineqarani. Ombudsmandip saaffiginnissutaa suliamut ilanngussatut ilineqarpoq.

17.10.2023: Sullissisup [illoqarfik]-i pensionisiat pillugit suleqatigiinnut attaveqartup siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaatip naammassillugu suliarineqarnissaanut siunertaralugu suliaq tiguua. [A] oqaloqateqarnissamut oqarasuaatikkut aggersarneqarpoq, siusinaartumik pensionisiassat naleqqiullugit ingerlatassaq oqaloqatigiissutigissallugu. [A] 19.10.2023-mi aggernissaanut oqaluttaasooqartumut aggersarneqarpoq, sullissisoq danskiummat. Sullissisup allappaa, nakorsap oqaaseqaataani nutaamik qinnuteqartoqassasoq, [A] oqaluttuarmat, qaammatit marluk matuma siornatigut pilatsissimammat, kisianni suna pissutigalugu eqqaamanagu.

19.10.2023: [A] oqaloqateqarnissamut ullormut matumuuna orniguppoq. Allattuiffimmi allassimasuni uku allassimapput: Oqaloqatigiinnerup pissutigaa, siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaatit 2008-minnangaanniit 2023 tikillugu pillugit Ombudsmandip naammagittaalliuutaa tiguneqarmat. [A]-p siusinaartumik pensionisianik qinnuteqarnermigut naleqqiullugu aalajangiussamik tigusaqarnikuunnginnera pillugu naammagittaalliuutigaa.

Sullissisup suliap 2008-mit 2023-mut ingerlanera pillugu nassuiarppaa: [A] oqaluttuarpoq, 2008-mi siffissamigut napereernerata kingornatigut aamma pilatereermat siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaqqaarpiartoq. Oqaluttuarpoq qinnuteqarnermigut naleqqiullugu Isumaginninnermi ingerlatsivimminnangaanniit akissummik tigusaqarnikuunani. 2016-imi siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaqppoq. Oqaluttuarpoq ajutoorneq pissutigalugu qiterluttalertoq oqimaattulerinissaminullu saperluni. [..] kingornatigut 2018-imi siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaqppoq. Oqaluttuarpoq peqqiilliornini, qiterlunnini, talikkut napinikuunini tarnikkullu ajornini pissutigalugit 2019-imi siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaqqissimalluni.

Kingullermik 2023-mi siusinaartumik pensionisianik qinnuteqarpoq, qinnuteqaataalu suli atuuttuulluni. [A] oqaluttuarpoq piffissami 2008-mit 2017-imut pisortatigoortumik ikiorsiissutinik pisartuusimalluni, 2017-imit 2018-imut sulilersitsiniaaneq aqutugalugu akissarsisarsimalluni. 2018-iminngangaanniit 2023-mut pisortatigoortumik ikiorsiissutinik pisarpoq.

[A] oqaluttuarpoq[...]. Sulisinnaajunnaartutut imminut isigivoq taamaattumillu siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaqattaartarsimavoq. Tallimariarluni pilatsinnikuuvoq, pilatsittarnerminnangaanniilli peqqaatasut eqqaamanagit.

Anniaaterpassuaqarpoq unnuakkullu sininnaveertarluni, angalasarnissaminullu ajornakusoortillugu. Angerlarsimaffimminittaaq eqqiaanissaminut artornartippaa aamma illumu suliassat sularissallugit. Napparsimmavimminngaanniit nalunaarsuiffimmi allattorsimasunik, siusinaartumillu pensionisianik qinnuteqarnermut atatillugu nakorsamit oqaaseqaatinik paasissutissanik nutaanik aallertoqarnissaanut akuersivoq.

[A] oqaluttuarpoq, 2017-imit 2018-imit sulilersinniaanermi pisiniartitsisutut sulilluni. Peqqinnginnera pissutigalugu soraarsinneqarpoq, oqimaattulerinissamut saperami. Oqaluttuarpoq sulissalluni nuannariuaannartuusimallugu, peqqissusaatalu ajornartingitsuppagu sulerusunnerugaluarluni.

[A] oqaluttuarpoq 2008-miilli suliffeqarfimmiissimalluni. Pisiniartitsisutut sulisimavoq ilinniaqqinniarsimallunilu, atornerluisarnermik ajornartorsiuteqarnini pissutigalugu naammassinngisaminik. [illoqarfik]-i Isumaginninnermi ingerlatsiviup nerisarfianittaaq sulisuunikuuvoq aamma innuttaasunut sullissiviani sulisuunikuulluni. Qanga suliffigisimanerlugit eqqaamanngilai. Isumaqaatigiissutigineqarpoq nakorsaminngaanniit paasissutissanik qinnuteqartoqassasoq, inuup sulisinnaassusianik misissuinissamut immersugassaq nassiunneqarluni, ullullu 14-it qaangiuppata oqaloqateqarnissamut aggersaasoqassasoq.

26.10.2023: Allattuiffimmi allassimasuni allassimavoq, suliame siuliani sullissisup [A] oqaloqatigigaa ilisimatitsissutigalugulu nakorsap oqaaseqaataa pillugu, inuullu sulisinnaassusianik misissugaq Majoriamut nassiunneqartut, taamaattumik sulilluni misilitsinneqarnissaq pillugu aggersarneqarnissaminut naatsorsuutigisinnaagaa.

27.10.2023: [A] oqaloqatigereernerata kingorna, inuup sulisinnaassusianik misissuinissamut immersugassaq, siusinaartumillu pensionisianik qinnuteqarnermut atatillugu nakorsaminngaanniit paasissutissanik aallernissamut akuersissummik nassiussisoqarpoq.

27.10.2023: Siusinaartumik pensionisianik qinnuteqarnermut naleqqiullugu ingerlaqqitassaq pillugu eqqartuinissamut [A] ullormut 15.11.2023-mut aggersarneqarpoq.

31.10.2023: Ulloq taanna akuersissummik kiisalu inuup sulisinnaassusianik misissuinissamut immersugassamik tiguisoqarpoq. Inuup sulisinnaassusianik misissuinissamut immersugassaq nutserneqarnissaanut nassiunneqarpoq, aamma nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik pinissamut qinnuteqartoqassaaq.

21.11.2023: Siuleratigut sullissisuunikup suliame allappaa [A] pillugu suliaq Majoriamut aasimallugu, Majoriamullu nalunaarutigalugu suliamek sularinnittuujunnaarluni. Kisianni [...] -lu suliamek tigummiqaqalertuullutik ([illoqarfik]-mi pensionisiaqarneq pillugu suleqatigiit). Ilanngussaq kakkiussaq suliamek tigummiarinnittoqalernera pillugu [illoqarfik]-minngaanniit eqqaasitsissutaavoq, aamma nakorsaminngaanniit oqaaseqaat inuullu sulisinnaassusianik misissuinissamut immersugassaq suliame inissisimareersut.

23.11.2023: Siuleratigut sullissisuunikup suliame allaqqippoq, [A] Innuttaasunut Sullissivimmi naapissimallugu ilisimatillugulu siunnersortit suliaq tigummassuk suliareqqeqqusaanagu. Ilisimatitsissutigineqarpoq taamaattumik [A]-mut tunngasumik suliaq Majoriamut aasimallugu.

27.11.2023: Allattuiffimmi allassimasuni allassimavoq, ilanngussatut kakkiussaasoq sullissisup inuup sulisinnaassusianik misissuinissamut immersugassaq nutserneqarnera utertillugu tigugaa.

27.11.2023: Allattuiffimmi allassimasuni allassimavoq, [A] tullianimut oqaloqatigiinnissamut isumaqatiginiarlugu oqarasuaatikkut attavigineqartoq, isumaqatigiissutigineqarluni 05.12.2023 nal. 10:30 pissasoq. Sulisinnaassutsimik qulaajaaviginninnermut naleqqiullugu ingerlaqqinnera pillugu oqaloqatigiinnermi eqqartorneqassasoq aamma inuup sulisinnaassusianik misissuinissamut immersugassap suliarineqarnera pillugu.

27.11.2023: Allattuiffimmi allassimasuni allassimavoq, sullissisoq nakorsamit uppersaammik noqqaasoq, uppersaatinullu kakkiussaasunut unnersuussilluni.

12.12.2023: Allattuiffimmi allassimasuni allassimavoq sullissisoq allaqqittoq, [A] oqaloqatigiinnissamut kingullermut ornigutinngereernerata kingornatigut oqarasuaatikkut attaviginiarsimagaluaraa, novemberiminngaanniillu iluatsittangitsumik attaviginiartarsimagaluarlugu.

2. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik qinnuteqaat 2008-meersoq pillugu oqaaseqaat kingusinnerusukkullu allagaatit pissarsiarineqarsimasut 2018-miit 2020-mut

Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik akuersissuteqar-nissaq tunngavissaqanngilaq

Apeqqummi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq pillugu qinnuteqaammi suliap suliarineqarsimanerata siuariaataanik piffissalersuinermi takuneqarsinnaavoq, amigartumik, ilaatigullu suliap suliarineqarnerani piffissaq atornerqartoq sivisuallaarsimasoq. Qularutigineqassanngilluinnarpoq [A]-p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarnerani apeqqummi Kommune Kujalleq arriippallaamik aalajangiiniarsimasoq.

Ilutigitillugu suliaq ima isikkoqarpoq, sullissisunit ajornakusoorsimasoq [A]-p sulisinnaassusia qulaajaavigissallugu. [A] oqaloqatigiiffissanut isumaqatigiissutaareersunut takkunneq ajorpoq suleqatigiinniarnermilu pissusilersuutimigut ajornakusoortitsisariluni, takkukkaangami aamma isumaqatigiissutaanngitsumik takkukaangami. Aamma allaqatigiinnertigut takuneqarsinnaavoq, Majoriamittaaq ajornakusoortinneqartoq [A]-p ikorfartorniarnera sulisinnaassusiatigut ineriartornissaani nammineersinnaalersaanerup nalaani, tamatumani qularutigineqarluni siumut isigaluni [A] inissinneqarsinnaassanersoq nutaamik naammineersinnaa-lersaanermi aamma paasisassanik iliuuseqarnermi, pissusilersuutai peqquataallutik.

Ombudsmandip saaffiginnissutaata tignerata kingorna, Kommune Kujalleq [illoqarfik]-i Isumaginnittoqarfimmit suliami allagaatinik 2008-miit aallartittunik piniarsimagaluarpoq. [illoqarfik]-mi Isumaginnittoqarfiup pisortaanut saaffiginnittoqarsimavoq, taassuma inunnik sullissisut pisortaanut suliasaq ingerlateqqissimavaa, tassanngaaniillu assistentimut ingerlateqqinneqarsimalluni, maannakkullu suliamik suliaqartumut suliaq ingerlateqqinneqarsimavoq, taassuma suliami qanga pisimasut ilisimasaqarfiginngikkai. Isumaginninnermi immikkoortortaqarfimmit ajornarsimavoq suliap suliarineqarnerani piffissaq atornerqartoq sivisooq pillugu nalunaarusiornissaq, oqaatigineqarmat suliaq eqqaamaneqaranilu ilisimaneqanngimmat, taamatullu aamma allagaateqarfiannut arlaleriluni saaffiginninnikkut suliami allagaatit pissarsiariniarneri iluatsissima-natik. Uterfigineqarporlu, [A]-mut suliaq tunngasoq 2008-miit 2016-mut tammarsimasoq.

Taamaattumik ajornarsimavoq allagaatit toqqortaatit nassaarinissaat, aamma taamatut elektroniskimik allattukkat 2016-ini sioqqullugu [A]-mut suliami. Paarlattuanik kommunip k-drevianit taamanikkut atuuttutut oqaatigineqartumi

allakkat mailikkullu allaqatigiinnerit ataasiakkaat nassaarinearput, elektroniskimik systemip nutaap atulernerani ikaarnermut atatillugu ikkussuunneqarsimasut.

Ajuusaarnarpoq ombudsmandi nalunaarfigissallugu [A]-p 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataa nassiunneqarsinnaanngimmat, aammatut taamatut 2008-mi allakkatigut aalajangiineq pillugu. Uppernarsarneqarsinnaavorli [A] taamanikkut ukiullu tulliuttut siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutisarmangimmat, tamatuma takutippaa 2008-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaa akuersissutaasimanngitsoq. Ajuusaarnaraluartumik tamanna allatut inerniliiffigineqarsinnaanngilaq, [A]-p 2008-mi allakkatigut siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamik aalajangiiffigineqarsimanera pillugu.

Taamaattorli 2014-mi kommunip k-dreviani siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaat pigineqarpoq, taanna [A]-mit 22.09.2014-mi atsiorneqarsimavoq. Taamaattumik qularnaallisinneqarpoq [A] 2008-mi tamanna pisinnaaffigisimanngikkaa, tamanna naapertuuppoq nakorsap paasissutissiissutaanut, [A] peqqissutsimigut pinartumik nappaateqarsimanngimmat, taamanikkut [...] eqqaassanngikkaanni.

Aalajangiisoqarneranik apeqqummi taamaalilluni taamaallaat mailikkut allaqatigiinnerit 28.09.2016-mi isumaginnittoqarfiit [illoqarfik]-mi [illoqarfik]-milu ajoraluartumik tikkuussisuupput, tassani immikkoortorqarfiup pisortaa allagaanit ersermat [A] itigartinneqarsimasoq, paarlattuanillu nammineersinnaalersaaneq aallartinneqarsimasoq, [A]-milli tamanna nammineerluni unitsinneqarsimasoq peqataarusinnginnami, kingornalu kingusinnerusukkut nammineersinnaalersaanerme ilaaqqikkumaleqqilluni.

[A]-p tamakkiisumik nammineersinnaassuseqarsimaneranut atatillugu, tamanna inerniliussaavoq nakorsap uppersaatai siullit aallaavigalugit, nammineersinnaassusianut 100%-mik tunngavissaqarsimanngilaq nakorsartinneri aallaavigalugit siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalersitsinissaq. [A] nakorsamit naliliiffigineqarpoq [...] kingorna 12.09.2008-mi pilatsinnermi kingorna kingornalu [...], timikkut artornanngitsumik sulisinnaasoq. Tassa ilisimaneqarpoq oqimaatsulerinissaminut atatillugu sulisinnaassusia appaqqanikuusimasoq, nammineersinnaalersaanissarlu siunissami sulisinnaanissaanut aqquataasimasoq. Nammineersinnaalersaanerup ingerlanneqarnera pillugu allagaatinit takuneqarsinnaavoq, [A]-p tamatuma ingerlanerani sulinini nuannarisimagaa, namminerlu isumaqartoq ullormut nalunaaqutaap akunneri arfineq pingasut sulisinnaalluni (tamakkiisumik), aamma paasinnikkiatulersimasoq suleqatigiinnermik pitsaanerumillu suleqataanermik.

Ombudsmandip eqqumiiginneranut atatillugu, tassa 2018-mi aamma 2020-mi uppersaatinik piniartarnerata ingerlaannarsimanera pillugu, tamanna peqquteqarpoq [A] pilugu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaanik sulii aalajangiisoqarsimannginnera. Ilisimaneqanngilaq soq [A] uteqqiasumik siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaminut qinnuteqaammik immersugassamik immersuisinneqartarsimanera, tamannami kommunimit periaaserineqanngimmat. Tamanna imaassimasinnaavoq, Isumaginnittoqarfiup ataavartumik peqqissutsikkut paasissutissanik pisarneranik, sulilu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaanik tikkuussinngitsunik, tamatumani pequtaalluni [A]-p takkutinngitsoortarneri aamma suliffimmik misiliinissamat peqataajumangineri kiisalu pissusilersuutigisartagai.

**Kommune Kujallermit ajuusaarutigineqarput [A]-p tungaanut
ingerlatsinnermi inatsisitigut malittarisassat aamma periaatsit
malinneqarsimanngimmata**

Ajuusaarnartuuvoq Kommune Kujallermit [A]-mut suliami allagaatit toqqortaatigineqannginnerat. Kommune Kujalleq isumaqarpoq nammineq periaasiminnik ingerlatsinermi pissuserissaarnissami malinnissimanatik, tassunga ilanngullugit malittarisassat atuuttut, inatsisit aalajangersakkallu sammisami malissimannginneri.

Naak kommunimit suliap suliarineqarnerani suliami allagaatit tammanneranni suliallu suliaqarnerani piffissaq atorneqartoq siviluallaartukkut sumiginnaasoqarsimagaluartoq, taamaattoq kommunimit kissaatigineqartuaannar-nikuuvoq innuttaasut suliat suliaqarnerini tatiginartumik isertuaatsumillu suleqatigineqartassasut. Suliami matumani Kommune Kujallermit nassuerutigineqartariaqarpoq tamanna malinneqarsimanngitsoq, aamma nassuerutigineqarpoq ukiut ingerlanerini suliamik suliaqarnerup amigartorujussuusimanera.

Taamaattumik naapertuuttuuvoq Kommune Kujallermit ajuusaarutigissallugit, allagaatit tammarsimammata, ilitsersuutalimmik aalajangiisimannginneq aamma [A]-p qinnuteqaatai arlallit pillugit tusarniaasoqarsimannginnera. Taamaakkaluartoq paasinneq unaavoq, ukiut ingerlanerini sulianik sullissisut [A]-mik naperiaasarsimasut pissarsiffiusumillu suleqatiginninniartarsimasut sulisinnaassusiata paasiniarneranut atatillugu.

Kommune Kujalliup isumaa unaavoq, annerusumik [A]-p peqqissusaanut tunngasutigut allannguuteqartoqarsimanngitsoq, nakorsap uppernarsaasiinerisigut tiguneqarsimasut qiviaraanni, taamaalillunilu [A]-p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisuteqalerniarluni akuerineqarnissamik periarfissaanut atatillugu. Sulisinnaassusia ataavartumik apparsimanera takussutissaqanngilaq. Taamaattorli [A] pisariaqartitsisimavoq oqimaatsulerinissaminut qajassuunneqarnissamik, tamannalu nammineersinnaalersaanikkut iliuuseqarfigi-niarneqarsimalluni.

3. Komminip siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisuteqalerniarneq pillugu aalajangiisinnaanera qaqugu naatsorsuutigineqarsinnaanersoq pillugu paasissutissaq

Kommune Kujallermit [A]-p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisuteqalerniarluni qinnuteqaata kingulleq tiguneqartoq maannakkut suliarineqartoq oqaatigineqarsinnaammat. Qinnuteqaat taanna avataaniit siunnersortinit suliarineqassaaq inatsisitigullu maleruqaqqusat malillugit suliarineqassalluni, kisianni aamma piumasqaatitaqarluni [A]-p nammineerluni suliami imminut tunngasumi suleqataanissaa.

Maannakkuugallartoq oqaatigineqarsinnaanngilaq qaqugu aalajangiinissaq naatsorsuutigineqarnerisooq, suliap suliarinerani iliuusissat arlallit naammaseqqaarlugit inaarutaasumik aalajangiiffigineqarnera aatsaat pisinnaammat.

Maannakkut [A]-mik oqaloqatiginninnerit ingerlanneqarput, nukissamik misileraanermi nutarsaasoqarpoq, aamma peqqissutsimut tunngasunik ullumikkumut naapertuuttunik piniartoqassaaq. Pingaartumik nakorsap uppernarsaataa, Majorissamut innersuussinissami suliffimmik misiliinissamut atasumik apeqqummut tunngatillugu, maannakkut [A]-mit oqaatigineqarmat maj 2023-mi nakorsap uppernarsaata kingulliup kingorna pilatsissimammat. Aamma oqaatigineqassaaq [A]-p attaviginiarnera suli ajornakusooramat, oqaloqatiginninnissamut kingulermut [A] takkutinnigilaq, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisuteqalerniarluni qinnuteqaataa ingerlaqqinnissaa pillugu aggersagaasimagaluarluni.

Ingerlaqqinnisami apeqqutaajumaarpoq sukumiisumik pisinnaasaanik allaaserinninneq naliliinerlu sanillinneqassalluni aalajangersimasumik misilinneqarnissaa.

[A] nammineerluni suliap sularinerani paasissutissatigullu peqataajumalluni imminut pisussaaffilersinnaappat, aamma ilungersuutigineqarpoq [A]-p suliaq tunngasoq aalajangiisartunut ilanngunneqassasoq, peqqussutsikkut sulinermilu misiliinerit tiguneqarniartut. Neriutigaarput 2024-ip kvartaliami siullermi pisinnaasutut.”

Oqaaseqaammut ilanngullugit kommunimit nassiunneqarput [A]-p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerumalluni qinnuteqaataasa assilineri 15. februar 2016 aamma 13. april 2023-meersut.

Kommunip oqaaseqaataa 13. december 2023-meersoq [A]-mut tusarniaassutigalugu nassiuppara. [A]-mit akissummik tigusaqarnikuunngilanga.

Suliami allagaatinit erserpoq, 19. februar 2024-mi kommune [A]-mik ataatsimeeqateqarpoq. Oqaloqatigiinneq tunngavigalugu allattukkanit ilaatigut ersersinneqarpoq:

“[...]

Oqaluttuarpoq, ilutigitillugu [A]’ mit apeqqutigineqarpoq qaqugu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissani naatsorsuutigisinnaanerlugu. UT ilisimatitsivoq inatsisit atuuttut malillugit, sulisinnaassuseq qaqugumulluunniit atuuttumik annertuumik ima appartigisimassasoq allaat mianersuunneqaraluarluni imminut pilersornnaajunnaarluni, suliاميittumilu nakorsap paasissuutissiineri malillugit sulisinnaassusia ima apparsimagitiginngilaq allaat sulisinnaajunnaarsimalluni. Aamma ilisimatitsissutigineqarpoq katsorsarneqarnissamut periarfissat tamarmik misilinneqarsimasussaaneriniq, [...]-mi katsusarneqarnissamik/pilatsinissamik utaqqineranut atatillugu, naliliisoqarpoq suli katsorsagaanissamik periarfissaqartoq piginnaasamigut ajunnginnerulernissaanut (peqqissusianut) taamaalillunilu aamma sulisinnaassusia pitsaanerulissasoq ilimagineqarsinnaalluni.

Ad.: [A]’ p tamanna, paasinerarpaa.

[A]’lli oqaatigivaa nalinginnaasumik peqqussutsini ajornerarlugu, aamma pilatsikkaluaruniluunniit taamaallaat anniaataarutissalluni, suli imminut sulisinnaasutut isiginngilaq, aamma sooq tamanna aallaavigalugu kommuni aalajngiisinnaannginnersoq.

- Ut. ’ mit oqaatigineqarpoq tamakku immikkut ataasiakkaarlugit sukumiisumik nalilersorneqartartut, aamma kommunimit pisariartinneqarpoq nakorsamit naliliisoqarnissaa nalinginnaasumik peqqissusia pillugu aalajangiiniarnermi.

[...]”

Suliami allagaatinit ersersinneqarpoq, kommune 14. marts 2024-mi aamma 10. april 2023-mi nakorsap oqaaseqaataanik nutaamik piniarsimasoq. Kommunimit nakorsap oqaaseqaataa 19. april 2024-mi tiguneqarpoq.

Majoriamit e-mailikkut 23. april 2024-meersutigut kommunimut iaatigut oqaatigineqarpoq:

"[...]

[A] sungamigut ujarattaqarnini peqqutigalugu pilatsinnissaminut suli [...] -miit aggersarneqarnissaminut utaqqivoq. Naliliivugut [A] pilatsereeruni aatsaat Majoriaq aqqutigalugu paasiniaaffigineqassasoq, maannakkut sulisinnaassusianik naliliisoqassagaluarpat eqqortumik tikkuussinerunaviangimmat. Aamma siusinaartumik pensioniasiat pillugit inatsimmi § 6 naapertorlugu siusinaartumik pensioniasiat inunnut timikkut imaluunniit eqqarsartaatsimikkut ataavartumik innarlerneqarsimasunut pisartagaqalersinneqarsinnaasut pillugit katsorsaanikkut periarfissat suli tamakkerneqangimmata.

Nakorsap oqaaseqaataa ilanngullugu nassiunneqarpoq. Aamma Majoriamut maili nassiunneqarpoq, apeqqutigineqarluni siusinnerusukkat nalunaarsuineramik allattukkanik/sulisinnaassusermik naliliinermik/ suliap ingerlasimaneranik Majoriap suleqatigisimasaanit peqarnersut apeqqutigineqarluni. Nakorsap oqaaseqaataanit 17.04.2024-meersumit ersersinneqanngilaq qanoq annertutigisumik sulisinnaassusia apparsimansoq, taamaammat naliliivugut, minnerpaamik Majoriami paasiniaalluni oqaloqateqartoqassasoq, taakkummata pisortat oqartussaataat nalilersuissat siunissami nalunaaquttap akunneri qassit sulisinnaaneramik naliliisussat, Namminersorlutik Oqartussat nalunarutaanni § 12, siusinaartumik pensioniasiat pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu (§ 12. Qinnuteqartup sulisinnaassusia nalilersuiffigeriarlugu pineqartup tamakkiisumik sulisinnaassusiata procentia naatsorsorneqartassaaq.)

Qulaani oqaatigisagut Isumaginninnermi immikkoortortaqrarfiup akissutissarsereerpagit isummerfiumaarparput ingerlaqqinnissaani innersuussinisaq."

Kommunimut 23. april 2024-mi noqqaassuteqarpunga [A]-p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataanut allagaatit tamaasa uannut nassiuteqqullugit.

Suliami allagaatinit erserpoq, kommunimit 30. maj 2024-mi [A] oqaloqatigineqarsimasoq. Oqaloqatigiinnermilu nalunaarsuinermi allattugaatit tunngavigalugit nakorsap oqaaseqaatai [A] peqatigalugu misissorneqarlutik. Allagaatinit imatut ersersitsisoqarpoq:

[...]

Sulinissamik sammisumik suliniutit:

Ad.: [A]’mit oqaatigineqarpoq Majoriakkut sulinermik misiliisimanani, nammineersinnaalersaanermik il.il. ingerlanneqarsimanngitsut.

[A] ilisimatinneqarpoq, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisuteqalerniarluni qinnuteqarsimagaanni sulisinnaasusia pillugu Majoriaq paasiniaasussaasoq. [A] oqaluttuarpoq taamaaliorusugani. Taamaammat [A] ilisimatinneqarpoq inatsisit atuuttut malillugit piumasaqaataasoq sulisinnaassusiata paasiniarneqarnissaa, peqataarusunngikkaanngilu inatsisigut pituttugaasoq, Isumaginninnermi immikkoortortaarfik aalajangiisinaasoq peqataannginneranik. [A]’p aalajangiusimavaa paasiniaaffigineqarusunnginnini.

[...]

Sulisinnaassuseqannginnermik naliliineq:

Qulaani pineqartunit nalilernerqarpoq [A]’p sulisinnaassuseqanngissusia suliassanut tamanut atuutinngitsoq. Taamatut naliliinnermi pingaartumik [A]’p sunngiffimmi soqutigisai/nammineq piumassutsimik suliai pingaartinneqarput, taakkualu Isumaginninnermi immikkoortortaarfimmit nalinginnaasumik sulinertut sanilliunneqarput. Taamatullu pingaartumik nakorsap nalilersuineri pingaartinneqarlutik, ersermat ersarissumik [A]’p pisinnaasamigut ima apparsimatiginngitsoq allaat sulisinnaanani, aamma [A]’p qajassuunneqarnissaa ilanngullugu isiginiaraanni.

Nalilernerqarpoq nakorsatigut nalilersuinerup aamma [A]’p nammineerluni peqqussutsini pillugu nammineerluni misigineratigut assigiinngissuteqartoqartoq.

Taamatulu aamma nalilernerqarpoq nakorsatigut [A]’millu qajassuunneqarnissamik pisariaqartitsinera ilisimaneqartoq. Oqimaatsulerissanngilaq aamma / imaluunniit qitiminut assigiiarpallaartumik suliaqassanngilaq - kiisalu tuianut ajoqutaasumik sulissanngitsoq.

Tassannga Isumaginninnermi immikkoortortaarfik naliliivoq [A] allasornikkut allaffinnilu suliassanik suliaqarsinnaasoq, [A]’p nammineq piumassutsiminik suliaqarnermigut tamanna takutereepaa.

Sulisinnaanermik piginnaasamik naliliineq:

Sulisinnaassuseqannginnermik naliliineq qulaani oqaatigineqartumit Isumaginninnermi immikkoortortaarfik naliliivoq, [A]’p sulisinnaassusia ima apparsimatiginngitsoq, allaat [A] nalinginnaasumik sulileqqissinnaanani.

Isumaginninnermi immikkoortortaarfiup paasivaa [A]’p qajassuunneqarnissamik pisariaqartitsinera, [A] suliaqarsinnaanngitsoq suliani oqimaatsuleriffiusuni assigiiarpallaamillu pissusilimmik suliaqarnermi. Taamatut naliliinnermi immikkut pingaartinneqarput nakorsap oqaaseqaatai kiisalu [A]’p nammineerluni qajassuunneqarnissani pillugu oqaaseqaatai.

Aamma Isumaginninnermi immikkoortortaarfik naliliivoq, [A]’p Majoriamit sulisinnaassutsimigut paasiniarneqarnissaa pisariaqartinneqanngitsoq pissutigalugu, [A] sulisinnaasutut nalilernerqareemat.

Nakorsat naliliinerat:

Nakorsat naliliinerannit takussutissaqanngilaq [A]´p pisinnaasamigut malunnaa-tilimmik appariaateqarsimanera.

Nakorsat oqaaseqaataannit oqaatigineqarpoq [A] sulisinnaassasoq tunngavissaqanngitsorlu siusinaartumik sulisinnaajunnaajunnaarnersiuteqalernissaa, naak aamma qajassuunneqarnissaa isiginiarneqaraluartoq.

Isumaginninnermut immikkoortortaqarfik naliliivoq suliamik naammatuumik qulaajaaviginnittoqarsimasoq, maannakkuugallartorlu pisariaqartinneqanngilaq nakorsanit nalersueqqinnissaq [A]´p piginnaasamigut sulisinnaassutsimigullu qulaajaavigineqarnissaanut atatillugu.

[...]”

Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaammik kommunip itigartitsiniarnera pillugu 12. juni 2024-mi tusarniaassutit [A]-mut nassiunneqarput, ilaatigut kommunimit oqaatigineqarluni:

”Isumaginninnermi immikkoortortaqarfik siusinaartumik sulisinnaajunnaajunnaarnersiuteqalernissamik itigartitsissummik aalajangiinialikkeersaarput, tak. siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 40, 9. december 2015-meersumi § 15.

Tamatumunnga tunngaviuvoq Isumaginninnermi immikkoortortaqarfik naliliimmat, suliaq ilinnut tunngasoq tamaat ataatsimimut isigalugu, sulisinnaassuseqaravit taamaattumillu aamma Isumaginninnermi immikkoortortaqarfik naliliilluni sulisinnaassutsit ima apparsimagitiginngitsoq, allaat nalinginnaasumik sulileqqissinnaanak imminullu pilersorsinnaanak.

[...]

Aalajangiisoqannginnerani oqaaseqarsinnaatitaavutit. Illua´tungiusutullu oqaaseqaatit Isumaginninnermi immikkoortortaqarfimmi tiguneqareersimassaaq kingusinnerpaamik 26.06.2024 nal. 12:00. Oqaaseqaateqanngikkuit isumaginninnermi immikkoortortaqarfik pigineqartut tunngavigalugit aalajangiis-saaq.

[...]”

Kommunimit e-mailikkut 25. juni 2024-mi suliami allagaatit uannut nassiunneqarput. Suliami allagaatit tamakkerlugit digitalimik kommunimit nassiunnissai pisinnaanngilaq, taamaattumik suliami allagaatit assilineri allakkatigoortillugit nassiunneqarput. Suliami allagaatit 27. juni 2024-mi tiguakka.

Kommunip oqaaseqaatimi 24. juni 2024-meersumi ilaatigut uannut oqaatigivaa:

"[...]

December 2023-milli suliamik suliaqarnermi siuariaatit:

Januar 2024:

Nalunaarsuineri allattugaatit tunngavigalugit takuneqarsinnaavoq, suliamik suliarinninnermik ingerlatsisoqarsimanngitsoq [illoqarfik]-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutilerisumik sullissisoqannginnera pissutigalugu. (Ilanngussaq 4 – qupp. 4). Ilanngussamilli tassannga takuneqarsinnaavoq Ombudsmandimut akissuteqartoqarsimasoq 18. januar, tassani suliap [illoqarfik]-mi suliarineqarnissaa nanginneqartussanngormat.

Februar 2024:

Ulloq 13.02.2024 takuneqarsinnaavoq siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaat avaataniit siunnersortinit [illoqarfik]-mi suliarineqartoq, [illoqarfik]-mi avataaniit siunnersortinik soqanngimmat. Ulloq taanna [A] oqaloqatigineqarnissaanut aggersarneqarpoq april 2023-mi takuneqarsinnaavoq siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataa eqqartorneqarnissaa pillugu.

Ulloq 19.02.2024 [A] oqaloqatigineqarpoq ilisimatinneqarporlu malitseqartitsineq maannakkut peqqissutsimigut qanoq inneranik aallaaveqassasoq. Innuttaasup oqaatigaa [illoqarfik]-mi [...] pissutigalugu pilatsissalluni, kisiannili suli ullulisoqarsimanngitsoq. (Ilanngussaq 4 – qupp. 3)

Marts 2024:

Ulloq 14.03.2024 [illoqarfik]-mi peqqinnissaqarfik nakorsap oqaaseqaataanik piniarfigineqarpoq. [A]’mit [illoqarfik]-mi peqqinnissaqarfik piffissamik inniminniiffiqarnissaaq (Ilanngussaq 4 – qupp. 2)

Ulloq 21.03.2024 [A] oqarasuaatikku attavigineqarpoq siunertarineqarluni takuneqarsinnaavoq siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataata suliarineqarnissaanut nakorsap oqaaseqaataanik piniarnissamut inniminniissasoq. [A]’mit oqaatigineqarpoq periarfissaqarsimanngitsoq misissortinnissamut piffissamik pinissaq, nakorsaq [illoqarfik]-mut aatsaat [...]mi tikissammat (Ilanngussaq 4 – qupp. 2)

April 2024:

Ulloq 10.04.2024 nakorsap oqaaseqaataanik piniartoqarpoq [A]’p peqqissutimigut qanoq innera qulaajaaffiginiarlugu. [A] [...] pillugu pilatsinnissaminut piffissamik suli pisimanngilaq. (Ilanngussaq 4 – qupp. 2)

Ulloq 17.04.2024 nakorsiarsimavoq nakorsallu oqaaseqaataa tiguneqareerpat oqaloqatigiinissamut aggersarneqassaaq. Nakorsap oqaaseqaataa 19.04.2023 tiguneqarpoq nakorsarlu inerniliissuteqarpoq, [A] oqimaatsunik kivittaarissanngitsoq, [...], takussutissaarussimavorlu sualutsissimaneranik pasinartoqarani. Tamakkua saniatigut qitimigut assammigut talimigullu nungullarnernik gigteqalersimavoq, kiisalu ukiorpassuarni tuiluttuuvoq. Nakorsap nalilerpaa piujuartussamik sulisinnaassusia apparsimasoq, kisianni annertumik apparsimanani. (Ilanngussaq 5)

Ulloq 23.04.2024 Majoriamut maili nassiunneqarpoq [A]’p sulisinnaassusianik naliliinissaq pillugu. Maannakkut sulisinnaassusia apeqqutigineqarpoq (Ilanngussaq 6). Ulloq taanna maili nassuunneqarpoq suliap killiffia april 2023-mi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataanut atatillugu. Nakorsap oqaaseqaataanit erserspoq, [A]’p sulisinnaassusia apparsimasoq kisianni ima

sulisinnaassusia apparsimatiginani, nalilerneqarluni [A] minnerpaamik Majoriami paasiniaaffigineqarluni oqaloqatigineqassasoq, Majoriaq taannaamat pisortat oqartussaataat sulisinnaassusermik kiisalu siunissami [A] nalunaaquttap akunneri qassit sulisinnaassanersoq naliliisussa. (Ilanngussaq 7)

Maj 2024:

Ulloq 27.05.2024 [A] oqaloqatiginiarlugu aggersarneqarpoq 30.05.2024-mi tassani eqqartorneqassallutik siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataa pillugu ingerlariaqqinnissaq.

Malitseqartitsineq 30.05.2024-meersumik [A]’p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataa pillugu pissutsit paasinarsinneqarnissaat pillugu oqaloqatigineqarpoq. Isumaginninnermi immikkoortortaqaarfik suliami allagaatit aallaavigalugit naliliivoq, suliassani tamani sulisinnaassuseqannginnera atuutinngitsoq. Naliliinnermi pingaartumik pingaartinneqarpoq [A]’p sunngiffimmi soqutigisai/piumassutsiminik suliai taakkualu Isumaginninnermi immikkoortortaqaarfimmit nalinginnaasumik sulinertut sanilliunneqarlutik isigineqarput. Aamma nakorsat naliliinerat pingaartinneqarpoq, ersarimmat [A]’p piginnaasamigut ima apparsimatiginngitsoq allaat sulisinnaanani, aamma qajassuunneqarnissaa ilanngullugu isiginiarneqaraluarpuunniit.

Tassanga Isumaginninnermi immikkoortortaqaarfik naliliivoq, [A] sulisinnaassasoq allaffisoornikkut suliaqarnermi, tamanna [A]’p piumassutsiminik suliaqarnermigut suliarisarlugu takutereermagu. Isumaginninnermi immikkoortortaqaarfik paasinnippoq[A]’p qajassuunneqartariaqarneranik, tassa suliaqassanngimmat oqimaatsulerinernik kiisalu assigiiaarpallaamik iliuseqarfiusuni suliaqarnermi. Ingerlariaqqinnissaq 30.05.2024-mi isumaqatigiissutigineqarpoq imatut:

- Kommune Kujalleq – Isumaginninnermi immikkoortortaqaarfik itigartitsinermik aalajangiissutiginiialikkersaagaq pillugu [A]’mut tusarniaatitut nassiunneqassaaq
- Suliami pissutsit pissutigalugit (Ombudsmandimi suliaq) aalajangiisartunut ingerlateqqinneqassaaq itigartitsissuteqarnissamik ilisimatitsinissaq siunertarlugu, taamaalilluni suliamik suliaqartup naliliinera kisimiitinneqassanngimmat – Ataatsimiinneq pissaaq 08. august 2024-mi.
- Majoriamut ilisimatitsissummik allakkiortoqassaaq siunertarineqarluni [A] kategoria allanngortinneqassasoq Match 1-mut 2-mulluunniit.
- [A] kajumissaarneqassaaq atuipilunnermut katsorsagaanissaanik

Pillorissaasukkut suliniuteqartoqassaaq [A]’p kivitseriaatsit, qanoq issianissaq, timikkut qanoq inissisimanissaq takutinnissaat siunertarlugit, tamanna anniartarneranut pitsaanagerusumik piginnaasaqalerneranik kinguneqartitseqataasinnaamat. (Ilanngussaq 8).

Juni 2024:

Ulloq 12.06.2024 siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissamat itigartitsinialikkersarnermi tusarniaaneq [A]’mut nassiunneqarpoq. [A] piginnaatitaaffeqarpoq aalajangiisoqartinnagu 26.06.2024-mi oqaaseqaateqarnissaminut. [A] ilitsersorneqarpoq, oqaaseqaammik Isumaginninnermi ingerlatsivik tigusaqanngippat paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisoqassasoq. (Ilanngussaq 9).

[...]

Inerniliineq:

Ajuusaarnarpoq ombudsmandi nalunaarfigissallugu, [A]-miit 2008-meersumik siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaammik saqqummiussisinnaanngimmat, aamma taamatut 2008-mi allakkatigut

aalajangiinermik. Kisiannili kommunip k-dreviani siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaammik peqarpoq, taanna [A]-mit atsiorneqarsimavoq 22.09.2014-imi. (ilanngussaq 1)

Kommune Kujallermit oqaatigineqarsinnaavoq, maannakkut [A]’ip siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaataa takussimasoq nutaanerpaaq april 2023-meersup suliarineqarnera maannakkut ingerlanneqarmat. Qinnuteqaat taanna avataaniit siunnersortinit suliarineqarpoq inatsisillu piumasaqaatai malillugit ingerlanneqassalluni, kisianni aamma [A]-p suliami imminut tunngasumi suleqataanissaanik piumasaqaatitaqartumik.

Maannakkuugallartoq oqaatigineqarsinnaavoq, [A]-mut allakkatigut tusarniaassut nassiuuneqarsimammat, tassani pineqarlutik siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaatit itigartitsissutigini alikkersaarnera, [A]-mit oqaaserineqatussat akissutit kingusinnerpaamillu 26.06.2024-mi tigusinnaat utaqqineqarput, tamatumalu kingornatigut inaarutaasumik aalajangiisoqassalluni.

Ajuusaarnartumik Kommune Kujallermit allagaatit [A]-mut tunngasut toqqortaasimangillat. Kommune Kujallermit nammineerluni periutsinik atortitsinnginnertut isigineqarpoq ingerlatsinermi pissuserissaarnissap malinneqannginnera, tassunga ilanngullugit sammisami malittarisassat atuutut, inatsisit aalajangersakkallu malinnissaat.

Naak kommunip suliap suliarineqarnerani allagaatit tammannerisigut aamma piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartumi pisussaaffimmik asuliinnaagaluartoq, taamaattoq Kommune Kujallermit kissaataajuaannarnikuuvoq suliap suliarineqarnerani innuttaasup tungaanut tatiginnilersitsisumik isertuaatumillu suleqatiginninnissaq. Tamanna Kommune Kujallermit suliami matumani malinneqarsimangitsoq nassuerutigineqarpoq, aamma nassuerutigineqarpoq ukiut ingerlanerini suliap suliarineqarnera amigaatilerujussuusimasoq kigaatsuararsuullunilu. Toqqorsivimmi allagaatit, K-drevikkut aamma assigiinngitsutigut toqqortaait suliap paasinarnissaanut nassaarineqartut tamakkerlugit ilanngunneqarput, kiisalu ombudsmandip noqqaassutaata akuersaarneratigut.

Kommune Kujalliup isumaa unaavoq, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqaammaut atatillugu annerusumik allannguuteqartoqarsimangitsoq, ukiut ingerlanerini nakorsamit uppersaait tiguneqarsimasut qiviaraanni, taamaalillunilu [A]’p siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni akuerineqarnissaminut periarfissaanut atatillugu. Takussutissaqanngilaq annertuumik ataavartumillu sulisinnaassusiata apparsimaneranik. Taamaattorli [A] timikkut oqimaatsuleriffinngitsumik sulinissaminut qajassuunneqarnissamik pisariaqartitsivoq, tamannalu nammineersinnaalernissaanik iliuuseqarfiginiarsarineqartariaqarpoq.”

Siusinaarluni sulisinnaajunnaajunnaarnersiuteqalernissamik kommuni itigartitsissummik aalajangiivoq 28. juni 2024, kommunimit ilaatigut oqaatigineqarluni:

”Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni suliami itigartitsinermik aalajangiineq.

Isumaginninnermi immikkoortortaarfik 28.06.2024-mi siusinaarluni suliasinnaajunnaajunnaarnersiuteqalernissamik itigartissummik aalajangiivoq, tak. siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 40, 9. december 2015-imeersumi § 6.

Tamatumunnga tunngaviuvoq Isumaginninnermi immikkoortortaarfimmit nalilerneqarmat, suliaq ilinnut tunngasoq ataatsimut isigalugu sulisinnaassuseqartutit, aamma Isumaginninnermi immikkoortortaarfimmit naliliisoqarmat sulisinnaassutsit ima appartigisimanngitsoq, allaat nalinginnaasumik sulisinnaajunnaarsimallutit imminullu pilersorsinnaajunnaarsimallutit.

Aalajangiiniarneq pillugu tusarniaavigineqarputit, tak. pisortat oqartussaaitaanni ingerlatsinnermi suliat suliarineqarneqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersumi §§ 19 aamma 20.

Tassunga killissaritinneqarpoq 26.06.2024 nal:12:00.

Isumaginninnermi ingerlatsivik oqaaseqaammik allatulluunniit paasissutissanik allanik ilinnit tigusaqarsimanngilaq, taamaattumik Isumaginninnermi ingerlatsivimmit uppernarsaatit pigineqartut tunngavigalugit aalajangiivoq.

Suliap eqikkarnera:

Kommune Kujallermi – Isumaginninnermi immikkoortortaarfik qinnuteqarfigivat siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarlutit 17.12.2018-imi [...] peqqutigalugit.

[...]

[A] ilisimatinneqarpoq siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnuteqarsimagaanni sulisinnaassusia Majoriamit paasiniarneqassasoq. [A]’p oqaatigivaa taamaaliorumanani. Taamaattumik [A] ilisimatinneqarpoq inatsit atuuttoq tunngavigalugu piumasaqaataasoq sulisinnaassusiata paasiniarneqarnissaa, peqataaffiniangippagulu inatsisitigut pituttorsimammat Isumaginninnermi immikkoortortaarfiup peqataajumanginnera aalajangiiffigisinaagaa. [A]’p aalajangiusimavaa paasiniaaffigineqarusunnani.

[...]

Sulisinnaassuseqannginnermik naliliineq:

Qulaani pineqartunit nalilerneqarpoq [A]’p sulisinnaangissusia suliassanut tamanut atuutinngitsoq. Taamatut naliliinnermi pingaartumik [A]’p sunngiffimmi soqutigisai/nammineq piumassutsimik suliai pingaartinneqarput, taakkualu Isumaginninnermi immikkortortaarfimmit nalinginnaasumik suliatus sanilliunneqarlutik isigineqarput. Taamatullu pingaartumik nakorsap nalilersuineri pingaartinneqarlutik, ersermat ersarissumik [A]’p pisinnaasamigut ima apparsimatiginngitsoq, allaat sulisinnaanani [A]’p qajassuunneqarnissaa ilanngullugu isiginiaraanni.

Nalilerneqarpoq nakorsatigut nalilersuinerup aamma [A]’p nammineerluni peqqussutsini pillugu nammineerluni misigineratigut assigiinngissuteqartoqartoq.

Taamatulu aamma nalilerneqarpoq nakorsatigut [A]’millu qajassuunneqarnissamik pisariaqartitsinera ilisimaneqartoq. Oqimaatsulerissanngilaq aamma / imaluunniit qitiminut assigiiaarpallaartumik suliaqassanngitsoq - kiisalu tuianut ajoqutaasumik suliaqassanngitsoq.

Tassannga Isumaginninnermi ingerlatsivik naliliivoq [A] allassornikkut allaffinnilu suliaassanik suliaqarsinnaasoq, [A]´p nammineq piumassutsiminik suliaqarnermigut tamanna takutereerpaa.

Sulisinnaanermik piginnaasamik naliliineq:

Sulisinnaassuseqannginnermik naliliineq qulaani oqaatigineqartumit Isumaginninnermi immikkoortortaarfik naliliivoq, [A]´p sulisinnaassusia ima apparsimatiginngitsoq, allaat [A] nalinginnaasumik sulileqqissinnaanani.

Isumaginninnermi immikkoortortaarfup paasivaa [A]´p qajassuunneqarnissamik pisariaqartitsinera, [A] suliaqarsinnaanngitsoq suliani oqimaatsuleriffiusuni assigiiaarpallaamillu pissusilimmik suliaqarnermi. Taamatut naliliinnermi immikkut pingaartinneqarput nakorsap uppersaatai kiisalu [A]´p nammineerluni qajassuunneqarnissani pillugu oqaaseqaatai.

Aamma Isumaginninnermi immikkoortortaarfik naliliivoq, [A]´p Majoriamit sulisinnaassutsimigut paasinarneqarnissaa pisariaqartinneqanngitsoq pissutigalugu, [A] sulisinnaasutut nalilerneqarmat, tamattutaaq takutinneqarmat [A] pikkorissarnerni assigiinngitsuni tamakkiisumik peqataasinnaasoq, tamannalu isumaginninnermi immikkoortortaarfimmit nalinginnaasumik sulinertut sanilliunneqarluni isigineqarluni.

Tamanna tunngavigalugu Isumaginninnermi ingerlatsivimmit nalilerneqarpoq [A] [A]´p suliffinni piumassuseqarfigisamini sulisinnaarujussuusoq , tamanna [A]´mit takutinneqarpoq nammineq piumassutsiminik sulinermigut aamma pikkorissarnerni assigiinngitsuni peqataanermigut.

Nakorsat naliliinerat:

Nakorsat naliliinerannit [A]´p pisinnaasamigut malunnaatilimmik appariaateqarsimanera takussutissaqanngilaq.

Nakorsat oqaaseqaataannit oqaatigineqarpoq [A] sulisinnaassasoq patsissusaqanngitsorlu siusinaartumik sulisinnaajunnaajunnaarnersiuteqalernissaa, naak qajassuunneqarnissaa aamma isiginiarneqaraluartoq.

Isumaginninnermut immikkoortortaarfik naliliivoq suliamik naammatuumik qulaajaaviginnittoqarsimasoq, maannakkuugallartorlu pisariaqartinneqanngilaq nakorsanit nalersueqqinnissaq [A]´p piginnaasamigut sulisinnaassutsimigullu qulaajaavigineqarnissaanut atatillugu.

[...]”